14633
III 9 Р

1. Sanguszki i Czarnockiego Informacya z Odpowiedzią, przeciwko mieszczanom Miasta Czerkassy, oraz Opatom Żmorata i Białozor. - str. 38.

2. Konwent Jasnej Góry Częstochowskiej Zakonu S. Pawła contra Antoni Wyborowski, prob. i przeor i cały Konwent Kanoników Regul. Lateranenskich z Kłobuckiego. - (jako drobiez od 1536 III 5 : II 14 als usunięto) Powiaśnia str. 70

3. Zwinogrodzkiej starościny Sołtykowy, Replika na Odpowiedź Branickiego w sprawie Klucza Olchowieckiego uczyniona. - str. 20. K. nb. 6.

4. Wenceslaus Xawer i Michała Gaspara ci Wyszczerenie sprawy - przeciwko Janowi Pütz, Kapelanowi i Franciszce z Braunowa tudzież Janowi Gantkowi i Janowi Jonaszowi, jubilerowi. - K. nb. 12.

5. Ze strony Jana barona De Brea: Wykład sprawy - przeciwko Felixowi br. De Dillis (względem zapłat Prowizyi od Komornego nie zapłaconego na terminach). - str. 10.

6. Memoire Dans l'affaire Du baron De Brea avec le Baron De Dillis, (po polsku i franc.) str. 13.

7. Stroiński Andrzej, Najjaśniejsza Delegacya! (= Prośba o Dekret Executionis na generale Soldenhoffie) K. nb. 3.

8. Juliusz i Rapp. Status causae contra Joannem Henricum Fridericum a Brüttken (sprawa spadkowa) K. nb. 13.

9. Z strony Józefa Jerozyckiego: Odpowiedź przeciwko Piotrowi Blankowi z sprawie o zastawie Blanka wspomnianem Budnera do zakupionej od Jer. przez Cz. + Summaryusz manifestów i pozwów w tej sprawie poczynionych. - str. 3.

10. Franciszka Reinh. z Foelkersahm, majora Przeciwko sprawy przeciwko Major. Jeremu Adamowi z Foelkersahm. - K. nb. 3.

11. Róży z Platerów Strutyńskiej, Wdowy i innych Strutyńskiego Sukcessorów Replika przeciwko Prochowskiemu, Podkom. i Joannie z Korzyckich małż. - str. XX.

12. (w tejże sprawie) Status causae. - nb. K. 6

13. Konstanty, Wenceslaus i Stefan Jałowieccy. Status causae. Potwany Franciszek Michalski. Sprawa względem natury Dóbr Zebrzydowic. - K. nb. 4.

14. w tejże sprawie: Summarium Documentorum (po łacinie) - K. nb. 2.

15. Franc. Gideona De Witten, brata jego Jana i siostry Elżbiety De Koskul Stan sprawy przeciwko Piotrowi Xięciu Kurlandzkiemu. - str. 14.

16. z Procesu Wdt. Szczutowskiego powinno Wo[illegible] głowi (Litoryt)

14633

16. Jana Henryka hyd. De Brücken, Przełożenie sprawy przeciwko Juliann
z Roppow Brücken. (patrz 8.) – K. nlb.

17. Z strony Cedrów sekwestratorskich Prośba do Generał. Konfederacyi o tłumacz
nie interesu. (o niemiecki Exekucyi) – str. 18.

18. Salomi z Brzozowskich Feltykowej Stan sprawy przeciwko Fr. Xav. Brau
mo, Franc. Hikt. z Horonickich Jabłonowskiej i Sukcessorom Jabłonowskiego: K. nlb.

19. Xaw. Modeckiego: Stan sprawy Kryminalney – K. nlb. 2.

20. Xiędza Billewicz (Sti Advocatus). Inclytum C. R. Judicium. (W spra
wie Loczki z Waltkanowskich i Filipa Lichockich.) – K. nlb. 6.

21. Blank contra Józef Jeroński (patrz 9.). Porzuć sprawy. – K. nlb. 1

22. Joanny z Kurowskich Pickowskiej i małż. Statius Caussac contra Rosam De Pla
ter Strutyńska (~~pociąg~~ patrz 11.). – K. nlb. 6.

23. Nestora Xaw. Sapiehy Manifest na Zaskarzenia Xięży z hrabiów Lo
rot Sapieżyny sądy uzy. 1785. – K. nlb. 4.

24. Franc. Xav. Branickiego Depesza na Stan sprawy Salomi z Brz
Feltykowej (patrz: 18.) str. 40

25. Replika z strony Sukcessorów Jabłonieckich przeciw Franciszkowi Michalskiemu. (patr
26. Rachunek do procesu 4.) K. 2

Brauner

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL.
CRACOVIENSIS
14033 II

STATUS CAUSÆ

Pro Generosa Julianna nata á Ropp, Posseſtrice hæreditaria Prædii Lovieden matre, & conſtituta tutrice liberorum ſuórum, Generoſorum Benedicti Gotthardi Ferdinandi, Gierhardi Chriſtophori Georgii, Alexandri Gvilhelmi Bartoldi, Reinholdi, filiorum, Theophilæ Margarethæ Agneſsæ Eliſabethæ, Dorotheæ Sophiæ Benignæ, filiarum, cum olim Generoſo Henrico Benedicto á Brüncken, Cubiculario primi ordinis, & Poſseſsore hæreditario prædiorum Schóèdern, & Nèuborn, in primo matrimonii thoro procreàtorum, in aſsiſtentia maritali, Generoſi Friderici Alexandri á Brüncken Capitanei militaris, moderni Regii Iuſtitiæ Conſiliarii, & Poſseſsoris hæreditarii Prædii Lovieden, Actrice.

CONTRA

Generoſos Conſiliarios ſupremos Ducatùúm Curlandiæ & Semigalliæ, nec non Generoſum Joannem Henricum Fridericum á Brüncken, Regio Boruſsicum locum tetentem citatos.

SPRAWA

1mo O uchylenie mandatu Kancellaryi Regencyi Kurlandzkiey Roku 1784. 18. Auguſti, na wſpòlne poſiadanie Dòbr Schòédern y Néùborn przez Ur. Jana Henryka Fryderyka a Brüncken, wraz z dziećmi powtornego Małżeńſtwa wypadłego, a w exekucyi tego mandatu, o uchylenie aktow immiſsionum, pierwſzego w Schoèdern Roku 1784. ſeptima octobris, drugiego w Néuborn Roku tegoż 1784. Die 15. Octobr: z przyſądzeniem expens talarow Albertynow 1135. ſzoſtakow 24. ſporządzonych, niemniey o uchylenie Dekretu Regencyi in appellatorio roku 1787. die 31. Marca zapadłego, rzeczone actus immiſsionum, z przyſądzeniem znowu expens prawnych Złł: Albertyńſkich 100. approbuiącego.

2do. O uchylenie Mandatu Kancellaryi Regencyi roku 1786. Die 18. Febr: przyznaiącego rzeczonemu Ur. Janowi Henrykowi Fryderykowi a Brüncken Summę 2233. ½ talarow Albertynow, z prowizyą y prawnemi wydatkami, za exekucyą z Dobr Schoédern wybrać nakazuiącego, bez obwieſzczenia o tym, y nad żądanie pozwanego, z wielkiem uſzkodzeniem tychże małoletnich dzieci bezprawnie naſtąpionego, a w exekucyi tego mandatu, o uchy-

lenie aktu exekutoryalnego w Schoédern roku 1786. Die 24 Mai w Summie talarow Albertyńskich 4375. cum uſuris & expenſis, za rzeczoną Summę talarow Albertyńskich 2233 ½ część Dobr Schodérn wydzielaicego.

3tio. O uchylenie Mandatu Kancellaryi Rengencyi pod tytułem iudicium arendæ Roku 1786. Die 26. Octobris na ſupplikę pozwanego wydanego, in ſequelam ktorego Die 30. Mai roku 1787. z Dobr Schoédern, arędа z znacznym małoletnich uſzczerbkiem uſzczuploną, oraz Summa 1154. talarow Albertynow, ſzoſtakow 10. za koſzta pozwanemu przyſądzoną zoſtała.

4to. O uchylenie dwoch Rezolucyi Kancellaryi Regencyi, iedney 1786. Dnia 25. Febr! drugiey 1787. dnia 3. Kwietnia, y mandatu roku tegoż 1787. dnia 28. Julii na przedanie mobiliow po niegdy Ur. Henryku Benedykcie, a Brüncken małoletnich dzieci pozoſtałych, a tymże dzieciom, y przez tegoż Oyca teſtamentem legowanych, z nadaną wolnością pozwanemu przewiezienia na Aukcyą tych mobiliow, gdzieby ſię podobało, y koſztow prawnych, y na przewiezienie wyłożonych, ex illatis powòdki wyexekwowania wyſzłych.

Kweſtya Jeżeli pierwſzy mandat dnia 18. Auguſt: 1784. za ktorym pozwany Ur: Jan Henryk Fryderyk a Brüncken otrzymał wſpolne poſiadanie Dobr Schoédern, y Nieuborn, tudzież całey Subſtancyi po Oycu małoletnich dzieci pozoſtałey, w tenczas, gdy małoletni bez Opiekunow zoſtawały, y gdy nie komunikowano memoryałow Powodce przez pozwanego Regencyi podawanych, prawnie, y ſprawiedliwie wyſzedł lub nie.

2do. Jeżeli Kancellarya Regencyi, ktora ſzczegulnie cauſas liguidas Sądzić może, była upoważnioną w tych Sprawach dawać wyroki, ktore tak były illiquidæ & immaniſeſtæ, że w tych Sędzia primæ inſtantiæ względem rozpoznania Teſtamentu y tranzakcyi, ktore Kancellarya Regencyi pro liquidis uznała, wyznaczył Terminum probatorium & reprobatorium.

Słowem, ieżeli taż Kancellarya Regencyi cauſas iliquidas & immaniſeſtas Sądzić może albo nie.

MERITUM.

Niegdy Urodzony Henryk Benedykt à Bruncken miał dwie żony, pierwſzą, Annę Małgorzatę á Plettenberg, z ktorą ſpłodził Ur: Jana Henryka Fryderyka teraz pozwanego.

Powtorną zaś Ur: Juliannę á Ropp, z ktorą ſpłodził ſześcioro dzieci, to ieſt czterech ſynow y dwie còrki.

Tenże Ur: Henryk Benedykt á Brüuncken, gdy ſię rozwodził z pierwſzą żoną, a Matką pozwanego, wiele koſztu ponoſił, a rozwiodłſzy ſię wſzyſtko cokolwiek do niego wniosła, wrocić muſiał, y wròcił, iak zaświadcza przyznanie pozwanego w tranzakcyi z Oycem ſwym roku 1777, dnia 22. Auguſt: zawartey *Nro 1mo.*

Nie dość, że Matce pozwanego wſzyſtko wydał, lecz y na tegoż pozwanego wiele koſztu łożył, to w ſzkołach, to na Urzę-

dy

dy woyſkowe, to na ſuſtentacyą iego, gdy był w Woyſku, zgoła doſyć Oyca wyniſzczył, dla czego w zupełnym będąc wieku, y przeświadczony, że tyle łaſk y dobrodzieyſtw, z wyniſzczeniem Oyca, od tegoż Oyca, zyſkał, a widząc, że tenże Oyciec, licznym potomſtwem, w powtornym małżeńſtwie ieſt obſypany, y że też liczne potomſtwo wyżywienia, edukacyi, y wſparcia dalſzego potrzebować będzie, kontentował ſię przeto ofiarowanemi ſobie od Oyca 2000. talarow albertynow, za ſukceſsyą Oyczyſtą, ktoraby w czaſie na niego ſpadała, przyrzekaiąc - świątobliwie, iż miawſzy zupełną ſatyſfakcyą w tych 2000. talarach albertynach, nie będzie iuż nigdy żądał części ſwoiey w dobrach ruchomych, y nie ruchomych na ſiebie kiedyżkolwiek po Oycu przypaść maiącey, ani kłucić nie będzie o nią Macochę ſwoią, y dzieci iey, a ſwoich braci y ſiort, z iednego Oyca ſpłodzonych, iak legatur ta tranzakcya, y zrzeczenie ſię, roku 1777. die 22. Auguſti datowana, a roku 1783. die 27. Mieſiąca Marca w Aktach Xiążęcych pierwſzey Inſtancyi Selburſkich oblatowana *Nro 1mo.*

Przeciw takowey tranzakcyi, z Oycem ſwoim zawartey, zanioſł manifeſt, Ur. Jan Henryk Fryderyk à Brüncken pozwany, zreflektowany iednak, że to nieprawnie y nieſprawiedliwie uczynił, dla tego przez oſobną tranzakcyą, dnia 5. Mieſiąca Lipca Roku 1782. w Mitawie datowaną, a w Aktach Xiążęcych pierwſzey Inſtancyi Seelburſkich roku 1783. die 27. Marca oblatowaną ſkaſował takowy Manifeſt, akceptuiąc pierwſze zrzeczenie ſię, y upewniaiąc uroczyście Macochę y dzieci iey, iż od nich nic nigdy pretendować niebędzie, ani ich w naymnieyſzym punkcie kłócić nie będzie, iak zaświadcza ta tranzakcya *Nro 2do.*

Nadto, gdy Dziad tegoż pozwanego, niegdy Ur. Gierhard à Plettenberg w roku 1758. die 6ta Marca dla Wnukow ſwoich, to ieſt Ur. pozwanego od iedney córki, y Urodzonych à Koſchkull od drugiey córki pochodzących, wyznaczył po 5000. talarow albertynow, tudzież dla dwòch Panien à Plettenberg 2000 talarow Albertynow, z tym dokładem, iż gdyby te Panny za mąż nie poſzły, y ſukceſsorow po ſobie niezoſtawiły, tedy te 2000. talarow miały bydź rozdzielone, między wnukow, to ieſt pozwanego y UUr. Koſchkulow iak vid: codicillus 1758 6ta Menſis Mar: *Nro 3tio.*

O taką tedy Summę u Ur. Plettenberga Syna leguiącego, upominali ſię Ur. Brüncken Oyciec pozwanego, y Ur. à Koſchkull, y podawali do Regencyi o zapłacenie memoryały, ale Regencya odpowiedziała, że to w Kancellaryi decydowane bydź nie może, bo zależy od kognicyi ordynaryinego ſądu, iak vid. rezolucya 30. Novembris 1763. *Nro 4to.*

Y dla tego, Oyciec Ur. pozwanego muſiał ſię zgodzić z Ur. Plettenbergem, wziawſzy tylko 1233 ⅓ talarow albertynow, y to tylko iak gdyby z łaſki Ur. Plettenberga, iak videatur ta zgoda 1765. die 4ta Mai *Nro 5to.*

Która Summa zapłacona Matce pozwanego, iak zaświadcza tranzakcya z pozwanym zawarta 1777. 22. Auguſt: *Nro. 1mo*

A z reſztą ieżeliby pozwany chciał upominać ſię od UUr:

Plettenbergow, o Legatum ſobie przez Dziada zapiſane, oddane mu ſą do tego ſłużące papiery, z ktorych Oyca ſwego ſkwitował, iako y ze wſzelkiey pretenſyi, iako legatur kwit 1782. die quartâ Junii zeznany, a w Aktach Xiążęcych pierwſzy Inſtancyi Selburſkich roku 1783. dnia 27. Mieſiąca Marca oblatowany *Nro: 6to.*

Tak tedy, gdy zoſtał zaſpokoiony Ur: Pozwany, za życia Oyca ſwoiego, w Sukceſsyi Oyczyſtey, ktorey ſię zupełnie zrzekł, y w Legatum Dziadowſkim, do którego odebrał papiery, y przez to zaſpokoienie ſię, gdy iuż zupełnie wolna myśl zoſtawała Oyca pozwanego, począł więc ten Oyciec myśleć o małoletnich ſześcioro dzieciach w powtornym małżeńſtwie ſpłodzonych, obmyślaiąc więc im ſpoſob do edukacyi, wyżywienia ſię, y dalſzego pożycia, uczynił teſtament, przez któren wyraziwſzy, iż ſię zupełnie z Synem ſwoim w pierwſzym małżeńſtwie ſpłodzonym zaſpokoił, przeto fortunę ſwoią, tak w dobrach ruchomych, iako y nieruchomych, dzieciom w powtornym małżeńſtwie ſpłodzonym, zoſtawił, y dla nich ią dyſponował, y wyraźnie ieſzcze co któremu z dzieci, z ruchomości darował, w tymże Teſtamencie opiſał, legatur excerpt z Teſtamentu roku 1781. 21 Mar: *Nro: 7mo.* & Lit: *A. poſt numerum 7.*

Tak więc rzeczy załatwione, w ſpokoyności zoſtawały, do śmierci niegdy Ur. Henryka Benedykta, à Brüncken, Oyca wſzyſtkich Sukceſsorow, która przypadła Roku 1783. die 8. Lutego, iak Legatur w Legalizacyi Notariuſza publicznego excerptu Teſtamentu, rzeczonego Ur: Henryka Benedykta, à Brüncken Oyca wſzyſtkich Sukceſsorow Litera A. poſtnumerum 7mum.

Po którego śmierci, przydani byli za Opiekunów małoletnim dzieciom, UUr: Zygmunt Ferdynand à Ropp, y Alexander Magnus à Vietynghoff, iak videàtur przydanie *Nro 8vo.*

Ci więc Opiekunowie, zarządzaiąc Dobrami, oſtatnim razem zaarendowali Dobra Schoédern Ur. Fryderykowi Alexandrowi à Brüncken, teraźnieyſzemu Oyczymowi małoletnich dzieci.

Urodzony zaś Pozwany, zapomniawſzy własnych tranzakcyi, które pokóy między rodzeńſtwem uczyniły, a chcąc ogołocić małoletnich ſześcioro ſwoich braci y ſioſtr, z dobr tak ruchomych, iako y nieruchomych, przez coby ani pożywienia, ani odzienia, ani edukacyi niemiały, uformował ſobie takie proiekta, które ſkutkiem ſwoim odpowiedziały żądaniom iego.

Nayprzod bowiem, chociaż miał zupełnie za ſwoie, bo zrzekł ſię Oyczyſtey ſubſtancyi, kontentuiąc ſię 2000. talarow, a na które wziął 400. Talarow, y rezerwował ſobie reſzte to ieſt: 1600. talarow, iak videatur rezerwacya Ur. pozwanego w Aktach Xiążęcych pierwſzey Inſtancyi Selburſkich Roku 1783. die 14. Novembris uczyniona *Nro 11mo.*

Tenże Urodzony Pozwany, podał ſupplikę do Kancellaryi Regencyi, Xięſtwa Kurlandyi, y Semigalii, przez którą upraſzał, ażeby mu kompoſseſsya, czyli wſpół poſiadanie dobr Schoédern, y Néuborn przyznana była, iak legatur atteſtatum Kancellaryi Xiążęcey, o złożeniu tey ſuppliki przez Pozwanego, w teyże Kancellaryi ſub Dei 10. Junii 1784. *Nro. 12mo.*

W tym

W tym Opiekunowie dawniey przez Regencyą małoletnim przydani poodſtępowali od opieki, y uwolnieni ſą przez Regencyą od teyże opieki, y nayprzod uwolnionym ieſt Ur. à Ropp die 1ma Julii 1784. a Ur. Wiettenhoff uwolnionym ieſt pod dniem 26. Mieſiąca tegoż Julii y tegoż roku 1784. iak legatur te uwolnienia *ſub Nis* 13. & 14.

Gdy tym ſpoſobem małoletnie dzieci z Oyca oſieroconemi, a z Opiekunow pozbawionemi zoſtały, y nik ſię nie miał iąć za ſierotami, dowiedziała ſię przecie Matka ſama, że iey Paſierb, podał, memoryał do Regencyi, o kompoſſeſſyą, podała więc y ona ſupplikę, pod dniem 18. Auguſt: 1784. ſalwuiąc dzieci, a wyraziwſzy w niey to, iż zaſtyſzała, o podanym memoryale przez paſierba ſwego, ktoren poczynił tranzakcye z Oycem, że dzieci ſą bez Opiekunow, bo ich Regencya uwolniła, y że nikt nie wyſłuchany y bezbronnym ſądzonym być nie może, bo ſupplika paſierba nie ieſt kommnikowana, profiła więc nade wſzyſtko, o kommunikacyą tey ſuppliki paſierbowey, iak legatur iey ſupplika *Nro 15to.*

Lecz Regencya pod tymże ſamym dniem 18. Auguſt: 1784. odpowiedziała przez ſwoią rezolucyą, iż kommunikacyi dozwolić, nie może, bo ma ſwoie racye, ktore kognicyi nie podpadaią, y że niepozwalaiąc tey kommunikacyi, nie pſuie ſię iednak prawo w pryncypalney ſprawie, iak legatur rezolucya na drugiey karcie eodem *Nro.* 15.

Y owſzem taż Regencya ſpieſzno poſtępuiąc, tegoż ſamego dnia, to ieſt 18. Auguſt: 1784. wydała ſwoy mandat, do Uro: Staroſty wyżſzego Selburſkiego, ażeby wydawſzy Jnnoteſcencye, Ur. pozwanego wprowadził do kompoſſeſſyi, czyli wſpolney poſſeſſyi Dobr Schédern y Nòúbern, y innego dziedzictwa Oycowſkiego, iak videatur ten mandat *Nro 16to*

W tym Ur. Pozwany po wydanym mandacie z Kancellaryi Regencyi, przewidziawſzy krzywdę przeciw prawu małoletnim dzieciom uczynioną, że wyſzedł mandat do immmiſsyi w tenczas, kiedy te małoletne dzieci były bez Opiekunow, bo ci 1ma, & 26. Julii 1784. przez Regencyą od tey opieki uwolnieni byli, przeto we dwa dni, podał ſnpplikę do teyżey Regencyi, proſząc o przydanie Opiekunow, dla małoletnich dzieci, a ſwoich braci y ſioſtr, z iednego Oyca ſpłodzonych, iakoż Regencya przez rezolucyą ſwoią 20. Auguſt: 1784. wydaną, poſtanowiła tymże dzieciom Opiekunow UUr: Sackiena, y Kloppmana, iak videatur mandat, *Nro 17mo,*

Ale tych niechcących akceptować opieki, y exkuzuiących ſię od niey, przez naſtępną ſwoią rezolucyą pod dniem 22. 7br. 1784. wydaną, uwolniła od teyże opieki, zalecaiąc, ażeby Jnnoteſcencye na kompoſſeſſyą przez Staroſtę Selburſkiego wydane, były intymowane UUr: à Ropp, y à Viettenhoff, przeſzłym Opiekunem, ktorych przez pierwſze rezolucye ſwoie pod dniem 1wſzego, y 26, Julii 1784. od opieki taż Regencya uwolniła, legatur ta rezolucya *Nro 18vo.*

Y oſobny mandat, teyże Regencyi, pod tymże dniem 22. 7br: 1784. wyſzedł do UUr: à Ropp y à Viettenhoff, ażeby byli przytomnemi podczas aktu immiſsionis, 7ma & 14. 8br: 1784.

które się odprawować będą, dla wpuszczenia w kompossessyą Ur. Pozwanego do Dobr Schöédern y Neübern, assekuruiące w tymże mandacie, UUr. à Ropp, y â Vittenhoff, że iak te Akty immissionis odprawią się, to innych Opiekunow naznaczy, videatur ta rezolucya *Nro 19no.*

Ale znowu, gdy się ciż UUr. à Ropp y à Viettenhoff udali do Regencyi, y uwolnienia się od tey prezencyi żądali, Regencya przez rezolucyą swoię pod dniem drugim Octobris 1784. na ich mieysce, naznaczyła za opiekunow UUr. à Schlippenbach, y a Föélkersamb, iak videatur rezolucya *Nro 20mo.*

Y pod tymże dniem 2. Octobris 1784. wyszedł mandat teyże Regencyi, do tychże UUr. à Schlippenbach, y à Föélkersamb, aby podczas immissyi w kompossessyą Dobr Schöédern, y Neüborn, w dniach 7. y 14. Octobris, na rzecz Ur. pozwanego nastąpić mianey, iako Opiekunowie małoletnich dzieci stawali, y teyże immissyi wrzeczoną Kompossessyą attentowali, iak videatur *Nro. 21*

Jakoż stanąwszy in prædio Schöédern pod dniem 7. Octobris 1784. podczas tego Aktu immissionis, oświadczyli się, iż tylko przez wzgląd na powagę mandatu Regencyi, tam stawaią, ale opieki nad małoletniemi, dla ważnych przyczyn nieakceptuią, pozwalaią iednak Sędziemu Exekutoryalnemu, immissyi podług mandatu wydanego, tym bardziey, że nie maią mocy wstrzymać tey immissyi, legatur to oświadczenie się UUr. à Schlippenbach, y à Föélckersamb przed Sędzią Exekutoryalnym *Nro 22do.*

Y lubo przy mandacie w Kancellaryi Regencyi dnia 18. Augusti Roku 1784. Opiekunowie przytomnemi niebyli, y UUro. Schlippenbach, y Föéleke samb, niechcieli się podiąć nad małoletniemi dziećmi opieki, a którzy tylko dla powagi mandatu aktowi immsionis przytomnemi byli, nie zaś, iżby przez tę przytomność swoią, opiekę nad temiż małoletniemi 'obięli, tudzież, że Matka tych małoletnich, unikaiąc prawnych kosztow, zgodnym sposobem pozwanego do kompossessyi dobr Schoédern przypuścić chciała, pozwany, iednak tego dobrowolnego przypuszczenia nieprzyiął, y Sądownie do tychże dobr wpuszczonym bydź się zażądał, iakoż go Sędzia do dobr Schöédern wpuścił, y niezważaiąc na dobrowolne oświadczenie się Matki małoletnich, temuż pozwanu, za expens prawną 785. talarow albertynow y szostakow 18. przysądził, legatur ten Akt exekutoralny Die 7ma 8bris 1784 sporządzony *Nro 23.*

Gdy małoletnie dzieci Opiekunow niemieli, ani nikogo niebyło, ktoby też dzieci bronił, a nade wszystko za co expens na 785. talarow szostakow 18. na tę immissyą przysądzono, kiedy Matka dobra Schöédern pozwanemu w kompossessyą ofiarowała, więc taż Matka (gdy Regencya iako naypierwszy y naywyższy opiekun nad temi pozostałemi dziećmi względu nie miała) z miłości naturalney, niebędąc pod tenczas ieszcze opiekunką, od tego aktu immissionis, imieniem tych małoletnich dzieci appellowała, lecz Sędzia odpowiedział, iż przypuszcza appellacyą, ieżeli się zadosyć stanie Jego Dekretowi eodem *Nro. 23.*

Podo-

Podobnaż ſtała ſię exekucya in compoſſeſſionem do dòbr Neuborn, y wprowadzony do teyże kompoſſeſſyi, U. pozwany, z przyſądzeniem onemuż expens, na tę exekucyą iak by łożonych talarow albertynow 350. y ſzoſtakow 6. w ktòrym czaſie też małoletnie dzieci podobnie bez opiekunow y obrońcow zoſtawały legatur *Nro.* 24*to.*

Tak tedy gdy ſporządzone zoſtały immiſſye, czyli exekucye w dobrach Schóédern, y Neúborn, owi opiekunowie UU. Foelkierſamb, y Schlippenbach, ktòrzy ſzczegulnie dla względu na mandaty Regencyi in Schoedern w czaſie immiſſyi przytomnemi byli, naſtępnie od obięcia opieki uwolnionemi zoſtali, iak videatur ich uwolnienie ſub die 14. Decembris 1784. *Nro.* 25 *to.*

A tak, gdy te biedne ſieroty, bez opiekunow zoſtawały, będąc uciśnionemi od brata właſnego, a niemaiąc wſparcia ani od Regencyi, ani od żadnego krewnego, użalił ſię przecie nad niemi oyczym, który y teraz za niemi w Sądzie Waſzey K. Mości Pana Naſzego Miłościwego oſobiście ſtawa, y poſtarał ſię nad temi małoletniemi o opiekę na imię matki ich właſney, a ſwoiey żony, ażeby ta w Aſsyſtencyi Męża ſwoiego, zatrudniła ſię intereſami dzieci ſwoich, iak legatur conſtitutio opieki przez Regencyą 1785. 11. Februaryi *Nro.* 26.

A tak gdy iuż przecie była opiekunka, y za iey ſtaraniem przyſzła Sprawa in judicio appellationis, względem tych aktow immiſſionum na kompoſſeſſyą dóbr Schòédern y Neuborn, y względem expens na te dwa akty immiſſonum łożonych, a przez Sędziego exekutoryalnego w Summie talarow Albertynow 1133. ſzoſtakow 24. przyznanych, tenże Sąd appellacyiny pod dniem 31. Mieſiąca Marca roku 1787. z racyi żadną miarą oſtać ſię niemogących, nie tylko approbował actus immiſſionum, in Schoedern y Neuborn, że wſzyſtkim, ale ieſzcze ukarał małoletnie dzieci na 100. złł: Albertyńſkich, za expens appellacyiną, legatur ten Dekret *Nro.* 27.

W exekucyi tego Dekretu muſiała matka tych dzieci zapłacić w roku 1787. na S. Jan za expenſa Prawne tal: Alber: 1135. y oſobne złł: Albert: 100. in appellatorio przyſądzone Pozwanemu,

A tak, gdy Pozwany był wprowadzony do kompoſſeſſyi Dóbr Schoedern, y Neubern, y przypuſzczony do partycypacyi wſzyſtkiey po Oycu pozoſtałey ſubſtancyi, podług Regencyi Mandatu 18. Auguſti 1784. wydanego, dopiero, zapozwał tenże Pozwany małoletnich do Sądu pierwſzey inſtancyi Selburſkiego w Sprawie pryncypalney względem ważności rozpoznania teſtamentu Oycowſkiego, y czyli pozwany maiątku po Oycu pozoſtałego wſpółdziedzicem bydź może, y ta Sprawa wiſi w Sądzie Selburſkim pierwſzey inſtancyi in terminis probatoriis & reprobatoriis videatur *Nro.* 9*no* die 18. Septembris 1787.

Y to ieſt wywod Sprawy co ſię tycze Kompoſſeſſyi Dòbr Schoedern y Neuborn, od czaſu ktòrey pozwany, aż do czaſu teraznieyſzego wybiera ſiódmą część z Arędy rzeczonych Dóbr

Schoedern y Neubern, tudzież siódmą część prowizyi od wszystkich kapitałow, z wielkim uszkodzeniem małoletnich pozostałych dzieci, a Braci, y Siostr swoich, tudzież tenże pozwany w roku 1787 na S. Jan odebrał 1135. talarow Albertynow, szostakow 24. za koszta prawne na actus immissionum y osobne złł: 100. Albertin, appellatorio przysądzone, od których to Summ małoletnie dzieci aż do tąd utracaią prowizye.

Lecz taż sama Regencya dążąc daley na zniszczenie tychże dzieci w Sprawie legati, bardziey ieszcze uciążyła tychże małoletnich, y to iest drugi rodzay sprawy.

Z wywodu powyższego pokazało się, iż chociaż było legowano, przez Dziada pozwanego, U. a Plettenberg temuż pozwanemu 5000. talarow albertynow, y 1000. talarow albertynow, w przypadku,gdyby Panny a Plettenberg nie poszły za mąż, y nie zostawiły potomstwa, i k videatur *Nro. 3tio.*

A gdy niechciał Syn leguiącego Ur. Jerzy Fryderyk, a Plettenberg, zapłacić tego legatum, y kazała Regencya z nim in Foro Fori czynić, iak videatur. *Nro. 4to.*

Dla tego Oyciec pozwanego zgodził się z U. a Plettenberg na talarow 2233. ½. iak videatur *Nro. 5to.*

Które Matka pozwanego wzięła, iak videatur *Nro. 1mo.*

Y pozwany zrzekł się wszelkich pretensyi do Oyca y z tego nawet powodu mianych, iak videatur *Nro. 1mo.*

Y papiery do tego interessu wszystkie służące odebrał, y Oyca skwitował, y żadney pretensyi sobie niezostawił, iak videatur *Nro. 6to.*

Y lubo wiedział pozwany, że Oyciec iego legatum 6000. talarow Albertynow nieodebrał, ale się z Sukcesorami leguiącego ułożyć, y 2233⅓. talarow Albertynow za całe legatum Dziadowskie, kontentować musiał, pozwany iednak o tey ugodzie wiedzieć niechcąc, podał 1783. dnia 14. Novembris postulatorium judiciale do Opiekunow, aby mu całą Summę legati 6000. talarow Albertynow, wraz z prowizyą w Roku 1784. na Swięty Jan wyliczyli, legatur *Nro. 24.*

Gdy nadszedł czas w Roku 1784. Swiętego Jana, na którego terminie żądał sobie pozwany mieć wyżey wspomnioną Summę 6000. talarow Albertynow zapłaconą, małoletnich dzieci Matka, przytym y Opiekunka, przeświadczona, że pozwany z Oycem Tranzakcye pozawierał, y pokwitował, y papiery od Oyca do tego legatum ściągaiące się odebrał, przeto tey Summy nie zapłaciła, wszelako pozwany maiąc nadzieie w Regencyi Kancellaryi, podał do teyże Regencyi Supplikę, y otrzymał Mandat, który małoletnich Opiekunce przesłał, aby Summę talarow 6000. którą Dziad pozwanemu y Pannom a Plettenberg legował, wraz z prowizyami zapłaciła,

Gdy Opiekunka małoletnich ten Mandat, wraz z Suppliką pozwanego odebrała, obiaśnienie całego interesu do Kancellaryi Regencyi die 12. Maij Roku 1785. podała, w którym wyraziła, iż ona ze swego płacić nie może, bo żadnego pożytku niema z Dóbr Mężowskich, a dzieci też niemogą płacić, bo pozwa-

ny

ny odebrał od Oyca swego wszystkie papiery do tego legatum Plettenbergowskiego 5000. talarow Albertynow wynoszącego, a iako Oyciec iego gdy się upominał o te 5000. talarow u Ur. Plettenberga, odesłanym był ad forum fori, tak równie y on niech będzie odesłany, bo zachodzi mocna Kognicya Sprawy; a co się tycze 1000. talerow po Pannach a Plettenberg, kiedy nie dowodzi aby o to Oyciec iego upominał się y odebrał, a to wszystko zależy od Kognicyi Sędziego, więc niechże z całą tą pretensyą odesłany będzie ad forum fori, iak legatur ta Supplika *Nro.* 28*vo.*

Następnie gdy małoletnich Opiekunka surowszy za podaną przez pozwanego drugą Suppliką o exekucyą na wyciśnienie 6000. talarow Albertyńskich odebrała Mandat, podała die 30. Novembris Roku 1785. do Kancellaryi Regencyi Supplikę, w którey wyraziła, iż przez Manifest kassować tranzakcyi nie można, którą dobrowolnie uczynił pozwany, a nareście gdy zachodzi kognicya tranzakcyi, więc niech czyni, y przeciw Plettenbergom, y przeciw dzieciom in foro competenti, ale exekucyi żądać niemoże, bo odebrał papiery Plettenbergowskie, y ieżeli Oyciec odebrał 2233. $\frac{1}{3}$. talarow, to w odpowiedź na to niewchodzi, bo o to żądania niepodał, ale o całą Summę 6000. talarow, których exekucyi żądać niemoże, bo zawsze zachodzi kognicya tranzakcyi, więc upraszała, aby pozwany, odesłany był ad forum fori, tak iak Oyciec iego Roku 1763. kiedy żądał na Plettenberga exekucyi, a ta mu dozwolona niebyła, że, zachodziła kognicya, więc y on równie powinien bydź odesłany ad forum fori, iak legatur ta Supplika *Nro.* 29*no.*

Niezważaiąc na to Regencya; wydała Mandat do Podsędka Selburskiego, ażeby wyexekwował z Dóbr Schoedern 2233. $\frac{1}{3}$. talarow Albertynow, cum usuris & expensis, tytułem legati Plettenbergoviani, a których to pieniędzy 2233. $\frac{1}{3}$. talarow Albertynow nieżądał pozwany, lecz całego legatum 6000. talarow albertynow legatur *Nro.* 30.

Po takowym Mandacie Regencyi, podała Supplikę Matka tych dzieci do Regencyi, która oraz iest naywyższym Opiekunem wszystkich małoletnich, wyraziwszy iż pozwany nieżądał nigdy 2233. $\frac{1}{3}$. talarow ale 6000. talarow, y niebyły nigdy o to kontrowersye w Kancellaryi, więc nie może mówić, aby mu było wzbronione zapłacenie 2233. $\frac{1}{3}$. talarow, kiedy o nie ani Opiekunow nie rekwirował, a gdzie nie zachodzi odmówienie zapłaty, tam niepotrzeba exekucyi, a tym bardziey powrócenia expens, które sam sobie bez potrzeby sprawia, bo nie była o to rekwirowana supplikantka, więc się starać o nie nie mogła, y nie iest w stanie wystarania się o nie na Swięty Jan, a gdy Mandat wyszedł na exekucyą do Podsędka Selburskiego, unikaiąc tedy expens, któreby z szkodą dzieci na tę exekucyą łożone były, ofiaruie się więc (nie prejudikuiąc prawom dziecinnym in principali do kontrowertowania tey Summy) tyle dobrowolnie wypuścić w zastaw z Dóbr Schoedern, ileby podług Prawa Kraiowego do wybrania 2233. $\frac{1}{3}$. talarow Albertynow z prowi-

zyami, y expenſami prawnemi potrzeba było, y żeby pozwany który te Dobra ſam trzyma w Arędzie, tyle ſobie znich corok potrącił, ile prowizye od całey pod exekucyą podpadaiącey ſummy wynoſić będą, wyraża przy tym, że uczyniłaby tę propozycyą pozwanemu, ale wie, żeby iey nie akceptował, bo iuż o tym przeświadczona z Aktu Kompoſeſsyi, pod czas którego chociaż pódawała przyiacielſkie ugody, ale te wſzyſtkie akceptowanemi niebyły, proſi więc Regencyi, ażeby zleciła to pozwanemu, iżby on ofiarowany ſobie zaſtaw w zwyż rzeczonym przyiął poſobie, wſzak krzywdy mieć niebędzie, gdy będzie mieć ſwoię, a dzieci niſzczyć niebędzie przez wymyślne expenſa prawne, legatur ta Supplika *Nro.* 31.

Gdy zaś na tę Supplikę Matka z ſześciorgo dziećmi nieodebrała rezolucyi, podała więc drugą tegoż roku 1786. dnia 11, Maij w którey upraſzała Regencyi, ażeby Podſędkowi Selburſkiemu zleciła, aby on przy exekucyi dnia 20. Meſiąca Maja w Dobrach Schoedern o 2233. $\frac{1}{3}$. talarow albertyńſkich z prowizyami y expenſem prawnym przypadaiącey, miał wzgląd na expenſa, ponieważ dobrowolnie pozwanemu dla uniknienia prawnych wydatkow, ofiarowano zaſtaw prawny na Dobrach tych Schoedern, w Summie exekwować ſię maiącey, gdyż pozwany niepotrzebne czyni expenſy; tudzież żeby Podſędek ſam wyrokiem ſwoim wyznaczył, ile pozwany ſobie z Arędy tych Dóbr w Summie zapewnioney ſobie co rok ma wytrącić, videatur *Nro.* 31.

Lecz y na tę drugą Supplikę za temi biednemi ſześcioro ſierotami, od obarczoney Prawem y przemocą Matki podawaną, żadna rezolucya od Regencyi niedana, chociaż każda Supplika podług Praw powinna bydź rezelwowana, a mianowicie w tak ważney rzeczy gdzie dzie o maiątek małoletnich dzieci; tym czaſem nadſzedł dzień 24. Maij Roku 1786. na który ziechał Podſędek Selburſki iako exekutor, y podał część Dóbr Schoedern, zamiaſt Summy 2233. $\frac{1}{3}$. talarow, w Summie 4,375. talarow albertynow, a to wywyżſzaiąc taką Summę za prowizye y expenſa prawne, pozwalaiąc budowli pozwanemu z oſtrzeżeniem powrocenia expens, Ile zaś pola, y ludzi, ku zniſzczeniu małoletnich, przez tę exekucyą od Dóbr Schoedern oderwano, legatur *Nro.* 52*do.*

Gdy więc ta bezprawna exekucya w Dobrach Schoedern z rządzoną zoſtała, pozwany niekontentuiąc ſię tym, pozwał ieſzcze małoletnich przed Sąd Selburſki pierwſzey Inſtancyi, o reſzte legati, do żądaney Summy 6000 talarow albertyńſkich niedoſtarczaiącą, wyexekwowawſzy wprzod za Summę 2233. $\frac{1}{3}$. Summę 4375. talarow albertynow, w którym Sądzie dnia 15. Septembris Roku 1787. wypadł terminus probatorius & reprobatorius, końcem dowiedzienia, czyli pretenſya pozwanego o legatum, ieſt liquida, albo illiquida, videatur *Nro.* 27.

A lubo pretenſya pozwanego nieokazała ſię liquida, ani manifeſta, iednak Regencya wprzod na 2233. $\frac{1}{3}$. talarow albernow zprowizyami, y wydatkami prawnemi exekucyą wydała.

A to ieſt drugi ſpoſob małoletnich ſześcioro dzieci wyzucia z fortuny.

Ale znowu wymyślił trzeci, pozbycia ſię tego rodzeńſtwa zupełnie z Dòbr Schoedern

Początkowo dobra Schoedern były arędowene za talarow albertynow 1300. y zataką Summę poſiadał ie tytułem aredy Ur: Fryderyk Alexander a Brüncken Oyczym małoletnich dzieci, a gdy był actus immiſsionis in rem Ur: Pozwanego, uſtąpił teyże aredy tenże Oyczym na rzecz pozwanego,

Wymyślił więc pozwany, że iuż ſiódma część odpada z aredy, dla tego, że on będąc ſiódmym konſukceſsorem, bierze tedy ſiódmą część iako ſwoią,

Powtóre, że iuż część Dóbr Schoedern w 4375. talarow pozwanemu przez exekucyą podana była.

Że więc za większą Summę zaarędował Schoedern, a teraz mnieyſzą ſię bydź okazuie przez wyżey wyrażoną exekucyą 4375. talarow albertynow naſtąpioną, wymyślił przeto ſobie aktorat, ażeby mu expenſa prawne zapłacić; które on łożył na wyprowadzenie aredy teraznieyſzey, od reſzty maiętności pozoſtałey po uczynioney exekucyi, y wymogł w Kancellaryi Regencyi Judicium arendæ, które też ziechało do Dóbr Schoedern,

A ziechawſzy toż Judicium zmnieyſzyło aredę Dóbr Schoedern, przyſądzaiąc mu za te expenſa talarow albertynow 1157. ſzoſtakow 10. oświadczaiąc w tym nieodwłòczną exekucyą legatur ta rezolucya, 1787. dnia 30. Maij *Nro. 33tio.*

A tey Summy 1154. talarow, y ſzoſtakow 10. albertyn: przypada termin płacenia na S: Jan roku bieżącego 1788.

Y to ieſt trzeci ſpoſob ktòrego pozwany użył na wyzucie z fortuny małoletnich dzieci braci y ſioſtr ſwoich.

Co ſię ſtało po owey nieprawney wyżey rzeczoney na talarow albertynow 4375. naſtąpioney exekucyi, nieprawnie powtore y ztąd, że Regencya na obie Suppliki Opiekunki pod dniami 27. Marca 1786. y 11. Maja Roku tegoż podane, żadney niedała rezolucyi,

Niezbyło ieſzcze temuż Ur: Pozwanemu, y na czwartym ſpoſobie do zniſzczenia zupełnie tychże ſześcioro małoletnich dzieci.

Wyżey ſię dowiodło, że Oyciec wſzyſtkie Dobra ruchome y nieruchome zapiſał dzieciom powtornego Małżeńſtwa *Nro. 7mo.*

Y wyraźniey ieſzcze, co komu zruchomości, doſtać ſię miało, wyraził w tymże Teſtamencie *Lit:* A. poſt n. 7mum.

Z których ruchomości należy ſię podług Prawa, y Matce część taka, iaka na iedno dziecie przypada.

Ur: Pozwany zrzekł ſię wſzyſtkiego kontentuiąc ſię za całą Sukceſsyą Oyczyſtą 2000. talarow, iak videatur *Nro. 1mo.*

Ponieważ pozwany zoſtał wſpoł dziedzicem nietylko Dóbr Schoedern y Neubern, ale y całey Subſtancyi po Oycu pozoſtałey, na małoletnich ſpadaiącey, aż do zupełney Decyzyi Są-

dowey,

dowey, podał więc Supplikę do Kancellaryi z żądaniem, aby Opiekunce nakazano wſzykie mobilia po Oycu małoletnich pozoſtałe, przez publiczną Aukyą przedać.

Lubo małoletnich Opiekunka okazywała w tym niemałą ſzkodę, odwołuiąc ſię do teſtamentu przez Oyca małoletnich uczynionego, iako y do Praw Kraiowych, że teſtamentem wſzyſtkie mobilia dzieciom drugiego Małżeńſtwa ſą zapiſane, y każdemu z oſobna dziecku część tychże mobiliow ieſt wydzielona y że ten teſtament od Sądu Selburſkiego za nieważny ieſzcze nie ieſt uznany, niewzbraniała ſię wprawdzie Opiekunka przedać te rzeczy, któreby ſię zepſuć mogły, iednak Regencya wydała na prożbę pozwanego rezolucyą pod dniem 15. Lutego 1786. aby wſzyſtkie ruchomości przedane zoſtały videatur *Nro.* 34.

Po tey Rezolucyi wydaney udała ſię Opiekunka do Regencyi z prożbą, aby ſama maiąc z oſoby ſwoiey prawo do mobiliow, do przedania ſwey części przymuſzoną niebyła,

Niezważała na to Regencya, przychylnie na ſtronę pozwanego wydała drugą rezolucyą, aby Opiekunka na oſobę ſwoią część przypadaiącą y wſzyſtkie mobilia pod karą wprzeciągu ſześciu niedziel przedała, videatur taż Rezolucya dnia 3. Kwietnia Roku 1787. *Nro.* 35.

Aże to bydź niemogło, aby Opiekunka małoletnich tak w krótkim czaſie pominione mobilia przez Aukcyą przedać miała, ile że wtenczas goſpodarſtwem Opiekunka zatrudniona była, podał znowu pozwany ſupplikę do Regencyi Kancellaryi z wyrażeniem omylnym, iakoby Powodka z pozwanym ułożyć ſię niechciała, kiedy y gdzie ta Aukcya bydź miała, proſił więc pozwany Regencyi, aby wydała do Podſędka Selburſkiego Mandat, za którymby Opiekunce wſzyſtkie mobilia zabrał, y pozwanemu oddał, aby te pozwany wyaukcyonował gdzie mu ſię będzie podobało, y aby Podſędek Selburſki tyle wyexekwował maiątku powodki, ileby koſztow podiął na przewiezienie mobiliow iako dług należyty.

Lubo niebyła ta Supplika Opiekunce kommunikowana, ani dowiedzione zarzuty pozwanego, bez zapytania iednak Opiekunki, Regencya wydała Mandat na prożbę pozwanego do podſędka Selburſkiego, videatur Mandat *Nro.* 36*to.* y exekucya iuż podobno pod dniem 21. Kwietnia Roku bieżącego wykonana zoſtała;

Niedoſyć było na tym, że zniſzczono maiątek małoletnich przez nieprawne immiſsionum actus, exekucye, Judicium arendæ, uſiłuią ieſzcze zniſzczyć maiątek Opiekunki, małoletnich Matki, dla tego, iż ta iak może dotąd małoletnich dzieci broni maiątku, po ich Oycu pozoſtałego. Gdy więc Matka tych biednych ſierot uczuła, co te dzieci za krzywdy ponoſzą, bo im ſiodma część odebrana fortuny, powtóre odebrano znaczną część teyże fortuny za ſummę 4375. talarow alberty: tytułem legati Plettenbergoviani cum uſuris, & expenſis, po trzecie zapłacili 1135. talarow alberty: za expens prawny, pod czas aktu kompoſſeſsyi w Dobrach Schoedern y Neübern ſądzoną a y daley ieſzcze

ſzcze ponoſić będą, bo o 1154. talarow y ſzoſtakow 10, ex Judicio arendæ za expenſa prawne na Swięty Jan w Roku bieżącym 1788. exekucya będzie, y znowu rachowana będzie expens na tę exekucyą oſobna, a podobno iuż dnia 21. Kwietnia Roku teraźnieyſzego 1788. exekucya względem aukcyi wykonaną zoſtała, na tych małoletnich dzieci Opiekunce w nieprzytomności Męża, Sprawy tey popieraiącego teraz w Sądzie Waſzey Królewſkiey Mości Pana Naſzego Miłościwego y poſzukuiącego ſprawiedliwości, a przez to pozwany zniſzczyłby maiątek y dobra Schoedern, bo znowu na pomiarkowanie będzie Judicium arendæ, y expens na niego, y znowu będzie odtrącenie od prowentu arędownego, tak iż dobra Schoedern y ruchomości niewyſtarczą, y poydzie do Dóbr Neuborn, zgoła zabierze wſzyſtkich ſześcioro dzieci fortunę, y zoſtanie ſię pewnie przy niey, bo ktoż ſię upomnie o nią, kiedy Matka wyżywić, a tym bardziey edukacyi ſześcioro dzieciom dać nie potrafi, gdyż iuż ſama z właſnego ſwego maiątku przez aukcyą na kazaną wiele utraciła, na co właſnie zakrawa pozwany, aby ogołociwſzy z fortuny y wſzelkiego prowentu dzieci, niemiały ſpoſobu dochodzenia ſwoiey właſności, co wſzyſtko ſtało ſię przemocnie przez Regencyą, w czaſie nie bytności JW. Xiążęcia, wſzelako gdy też biedne dzieci, znalazły w Oyczymie ſwoim Stawaiącym teraz za nich w Sądzie Królewſkiey Mości Pana Naſzego Miłościwego oſobliwſzego Dobrodzieia, po wydanym przeto Mandacie, o znieſienie tych wſzyſtkich uciążliwości, który ponitur *Nro.* 37.

Stawaiąc za tym te ubogie Sieroty przed Tronem Waſzey Królewſkiey Mości Pana Naſzego Miłościwego, iako y przed Naywyżſzym Sędzią, y przed Naywyżſzym Sierot Opiekunem, te iak naypokornieyſze do Tronu Waſzey Królewſkiey Mości Pana Naſzego Miłościwego, żałobliwe zanoſząc prożby.

CONCLUSIO.

Decidendo citationem ex parte Generoſæ Juliannæ, natæ à Ropp, poſſeſſtricis hœreditariæ prædij Lovieden Matris, & conſtitutæ officioſè tutricis, liberorum ſuórum Generoſorum, Benedicti Gotthardi Ferdinandi, Gerhardi Chriſtophori Geeorgij, Alexandri Gwilhelm, Bartoldi, Reinholdi, Filiorum, Theophilæ Margarethæ Eliſabethæ, Dorotheæ Sophiæ Benignæ, Filiarum, cum olim Generoſo Henrico Benedicto à Brincken, cubiculario primi ordinis, & poſſeſſore hœreditario prædiorum Schoedern, & Neuborn, in primo matrimonij thoro, procreàtorum, in aſſiſtentia Maritali, Generoſi Friderici Alexandri à Brincken Capitanei militaris, moderni Regii Juſtitiæ Conſilarii, & Poſſeſſoris hereditarii Prædii Lowieden, agentis actricis, Generoſis Conſiliariis Supremis Ducatum Curlandiæ & Semigalliæ, nec non Generoſo Jòánni Henrico Friderico à Brüncken, Regio Boruſſico locum tenenti, Citatis ad Judicia Sereniſſimæ Majeſtatis Veſtræ extraditam.

Quoniam ex documentis in Judicio productis conſtat; quód Generoſus olim Henricus Benedictus à Brüncken pater, tam minorennium actorum, cum Generoſa Julianna nata à Ropp, in ſecundo Matrimonii voto procreàtorum, adpræſens agentium actorum, quam & Generoſi Jòánnis Henrici Friderici à Brüncken, Regio Boruſsici locum tenentis, ad-

præsens Citati, cum olim Generosa Anna Margaretha, nata à Plettenberg, subseqenter divortiata, in primo Matrimonii thoro procreáti; plurimis in Matrem citati, ac in processum cum eádem formatum, nec non in ipsummet citatum exhaustus, ad repræsentationem eórundem exhaustorum filio suo, Generoso Jóánni Henrico Friderico à Brüncken, Regio Borussico locum tenenti citato, & per eúndem filium suum bene recordatorum, & ponderatorum, idem Generosus Henricus Benedictus, à Brüncken Pater, cum dicto filio suo transegit, ita, quod idemmet filius sûus considerando in præmissa Patrem sûum exhaustum, & liberis in secundo Matrimonio numerosè procreatis oneratum, pro futura Successione paternali, & legato 5000. Talerorum albertinorum, perolim Generosum, Henricum Gerhardum à Plettenberg avum citati, in anno 1758. die sexta mensis Martij, mediante ipsius codicillo in scripto (quod Pater citati remissus existendo per Regentiam sub die 30. Novembris Annô 1763. pro consequéndo eodem ad forum fori, cum olim Generoso Georgio Friderico à Plettenberg filio legantis in Anno 1765. die quarta Maij ad taleros Albertinos 2233 $\frac{1}{3}$. accordavit, & quos potius taleros 2233$\frac{1}{3}$. Pater Citati, ab olim Generoso Geórgio, Friderico, à Plettenberg, titulo gratificationis pro filio suo recepit, ipsosquè atteštante transactione Citati Anni 1777. die Vigesima secunda Augusti, Matri citati numeravit) duobûs millibûs talerorum albertinorum se se contentavit, ex quibus perceptis 400. talerîs albertinîs, residuales sibi taleros albertinos 1600. in Anno 1783. die 14. Novembris reservaverat taliterquè hœreditati paternæ mediantibûs transactionibûs in Anno 1777. die 22. Augusti tum quoquè in Anno 1782. die tertia mensis Julii, plenariè renuntiaverat, & quo ad legatum Plettenbergovianum, receptis à patre super id documentis inservientibus, de eodem, prout & de quibusvis prætensionibus ex hoc fonte provenientibus, patrem sûum in Anno 1782. die quartâ Junij quietaverat, ac ita dum in plena libertate constitutus fuisset Pater Citati, disponendi ea, quæque vellet, quamvis absquè iis juxta Legem Curlandicam pro libitu sua omnia facere posset, testamentum in Anno 1781. die 21. mensis Martij condidit, illoquè mediante omnia bona mobilia, & immobilia, favore liberorum suorum in secundo Matrimonij thoro procreátorum, cum enuntiatione, quod Citatus in primo Matrimonij thoro procreátus filius, plenariè sit satisfactus; disposuit, adversûs quod, prout & in causa legati, licet Generosus citatus in foro ordinario agat, causæquè eædem testamenti, & legati, atteštantibûs actis 15. & 18. mensis Septembris Anno 1787. in Judicio Ducali primæ instantiæ Selburgensi, in terminis probatoriis, & reprobatoriis, tanquam judicialem cognitionem prærequirentes, dependéant, transactioneſquè ipsiusmet Generosi Citati cum Patre suo initæ, (quibûs obstantibûs, nec hæreditatem patris, nec legatum avitum, à fratribus & sororibus suis petere potest:) Judicium prærequirant, eædemquè sub cognitione Judicij existunt, attamen hîs minimè obstantibûs, idem citatus pro compossessione prædiorum Schöédern, & Neúborn, præventivè ad Regentiam in Cancellaria Ducali sub die 10. mensis Junij Anno 1784. nulliter preces exhibuit, & post libertationem à tutela minorennium actorum, Generosorum Ropp, & Wittinhoff tutorum, sub diebus 1. & 26. mensis Julij Annô 1784. subsecutam, denegatamque, quamvis expetitam, per Matrem minorennium harum precum, sub die 18. mensis Augusti, Annô 1784. communicationem, absque citatione, defensa, & tutoribus minorennium, sub eadem die 18. mensis Augusti Annô 1784. Mandatum pro compossessione prædiorum Schöédern & Neúborn, reliquæque hœreditatis paternæ, a Regentia nulliter exportavit, in virtutequè illius

dum

dum & quandò tutores alij liberabantur, alij per Regentiam addebantur, atteſtantibüs reſolutionibüs ejuſdem Regentiæ, ut potè diè 20. menſis Auguſti & alia die 29. menſis Septembris & rurſus alia die 2da menſis Octobris, omnibûs Annô 1784. editîs, & promulgatîs, illiſquè minorennes deſtituti fuerant, actus executoriales immiſsionis, ad compoſſeſsionem prædiorum Schöedern & Neüborn, ſub diebus ſeptima, & decima quarta menſis Octobris Anno 1784. non attentô, quod mater (et vitricus actorum, ſine averſionis expenſarum liberos aggravantium, compoſſeſsionem benevole admiſerat,) attentatè & præjudicioſè procuravit, illiſquè mediantibûs, non ſolùm in compoſſeſsionem prædiorum Schoedern, & Neüborn immiſſus eſt, ſed etiam in vim expenſarum pro iiſdem actibus executorialibus, ac ſi erogatarum, taleros albertinos 1135, Sextarios 24. per iudicium executoriale largioſè ſibi adjudicatos obtinuit, quos Actus executoriales Regentia Curlandica, mediante ſua reſolutione, ſub die 31. menſis Martij Annô 1787. non ſolum nulliter, ſed & gravaminoſè cum condemnatione actorum ad 100. florenos albertinos condemnavit, taliterque ecitatus, & ſeptimam partem Prædiorum Schöedern & Neüborn, poſsidet, ſeptimam que Partem ex omni hæreditate ac proviſionibus à Summis capitalibus percipit, & inſuper pro expenſis in actus Compoſſeſsionis Prædiorum Schöedern, Neüborn in Summa dat. albert. 1135. Sextariorum, 24. à minorennibus pupillis, plus juſto, aggravatorè exegerat.

In cauſa quoque legati Plettenbergoviani; Quamvis Generoſus Citatus pro executione in ſumma 6000. talerorum albertinorum inſtaret, & ad hæc ipſi per Matrem Minorennium mediantibûs binîs ſupplicibûs libellîs, primô quidem 12. Maij, & alterô 30. Novembris, utrôquè Annô 1785. ad Regentiam porrectîs, ut agat in foro ſori, reſponſum eſt, tamen Regentia, mandatum pro executione talerorum albertinorum 2233⅓. ſuper, quo petitum non eſt, ſub die 18. Februarij 1786 edidît, neque datîs reſponſis ad Supplices literas Matris minorennium liberorum, ſub diebus 27. Martij & 11. menſis Maji Annô 1786. ſuper oblata benevola hippothecaria poſſeſsione prædij Schöedern, in quanto uſûris Summæ 2233⅓. talerorum correſpondente, nè per expenſas executiônis bona minorennium graventur, actus executionis ſub die 24. menſis Maji 1786. locò ſummæ 2233⅓. in prædio Schöedern, in Summa talerorum albertinorum 4375. nulliter & agravatoriè interceſsit, & ita denuo Citatus, in hace aggravatoria ſumma, magnam partem agrorum, & emethonum ex bono Schöedern indebitè exdiviſa poſsidet.

Per Judicium quoquè arendæ ſub die 30. menſis Maij Annô 1787. pro expenſis Summam talerorum albertinorum 1154, & Sextarios 10. adjudicans, multum minorennes aggravatoriè, depauperati exiſtunt; quorum ſolutio pro feſto S. Joannis Baptiſtæ anni currentis 1788. imminens, ſi non ſubſecuta fuerit, iterum avulſionem Partis Boni Scheödern, vel Neühorn, & aliam pro expenſis juridicis, & ſimilem pro Judicio arendæ minatur;

Ad extremum per reſolutiones trinas Regentiæ, unam 15. Februarij 1786, alteram 3. Aprilis, & tertiam 28. Julii, utramquè Annô 1787. mobilia poſt olim Generoſum Henricum Benedictum, à Brüncken patrem derelicta, & peripſum vigore teſtamentariæ diſpoſitionis die 21. menſis Martij Annô 1781. *in rem* liberorum ſuorum in ſecundo Matrimonij thoro pro creatorum, diſpoſita, nulliter & illegaliter, in auctione publica, cum præcuſtoditione reſartionis expenſarum ex illatas Matris, & non obſtante parte in hiſce mobilibus dictæ Matris, ipſam de Jure concernentis, diſvendi ſunt demandata, quæ forſan diſvenditio, per auctionem mobilium jam

die 21. menſis præſentis Aprilis Annô currenti attentatè ſtante, & pendente lite in Judicio præſenti eſt ſubſecuta;

Cum autem ea omnia in abſentia Illuſtriſſimi Ducis tunc temporis i Ducatu Curlandiæ non commorantis, illiquida, & immaniſeſta per Generoſos Conſiliarios Supremos, abſolutè, abſquè cauſæ cognitione interceſſerant, & minorennes liberi his omnibûs ad ſpoliandum ipſos fortuna parentali ſunt præaggravati, hæcquè omnia contra formulam regiminis Anni 1617. tum deciſiones commiſſoriales Annorum 1642. 1684. 1727. & 1717. acta ſunt, quæ ceu in illiquidis acta, cum ſub cognitione judicij Selburgenſis exiſtunt, pro manifeſto ſpolio reputantur.

Cumquè juxta communem juris diſpoſitionem, ea, quæcunquè per judicem juris ordine non ſervato, & non præcedente cauſæ cognitione peraguntur, ſpolium præſeferant, & ad ea, ſpoliatus per judicem, taliter juris ordine non ſervato procedentem, reſtitui debet.

Proindë ex præmiſſis, caſſatîs quibûſvis reſolutionibûs Regentiæ Curlandicæ, ac in virtute illarum actibûs executivîs, minorennes liberos, olim Generoſi Henrici Benedicti à Brüncken, cum Generoſa Julianna nata à Ropp, in ſecundo Matrimonij thoro procreatos, ad præſens actores ad priſtinum ſtatum reſtitui, conſequenter Generoſum Joannem, Henricum, Fridericum à Brûncken ad deoecupationem inſtantaneam bonorum Schöédern & Neüborn, obligari, fructus ex indè nulliter perceptos prout & Summam 1135. tal. albert. Sextariornm 24. in expenſas actûs immiſsionis, ad Compoſſeſsione Prædiorum Schaedern, & Neûborn judicatas, præpotenter à pupillis exactas, una cum uuris reſtitui injungi, damna quomodocunque, & qualiter cunque illata, reſarciri demandari attentata quæcunque poſt intentatam ad Judicia Sereniſsimæ Majeſtatis Vræ litem, in quocunque interceſſerint, revocari mandari, attentanteſque pro iiſdem puniri, litiſque expenſas refundi injungi, cauſam vero principalem intuitu teſtamenti, & legati, cognitioniſque tranſactionum, per citatum cum patre ſuo initarum, ad judicem Salburgenſem, coram quo in terminis probatoriis, & reprobatoriis dependet, pro ulteriori proceſſu, Salvâ prout de jure appelatione, remitti, & nihilominus ſuper Generoſis Conſiliariis Supremis, pro talibus erga minorennes liberos ſuppreſsivis, & ad ultimum redigentibus actis, & progreſsibus, idque in abſentia Illumi Ducis geſtis, ad tenorem legis, & juxta Arbitrium Sereniſsimæ Majeſtatis Veſtræs animadverti, pœnasquè ſuper ipſis extendi, ijdem minorennes liberi Brinckenoviani, humillimè Veſtram Sacram Regiam Majeſtatem Dominum Noſtrum longè clementiſsimum exorant.

RATIONES CONCLUDENDI.

Wyjuſtyfikowane ſą powyżſze uciążliwości, które Regencya powoduiąc ſię za Urodzonym Pozwanym, wyrządziła Sierotom, a które y nadal grożą dalſzym niebeſpieczeńſtwem, y wyzuciem z fortuny małoletnich dzieci, a to wſzyſtko ſtało ſię, y bez prawnie y nieſprawiedliwie, a nayprzód co ſię tycze Kompoſſeſſyi y expens prawnych, na dwa akty exekutoryalne względem immiſſyi w Kompoſſeſſyą, do 1135. talarów albertynów, y ſzoſtaków 24. Sądzonych, w którey Kategoryi, naypierwey do uwagi przychodzi Mandat Regencyi na tę Kompoſſeſſyą Roku 1784, 18. Auguſti zaſzły *Nro 16to.* któren, że wychodzić nie mógł, tak juſtiſicatur.

Dowiodło ſię, in Statu Cauſæ, że Urodzony Pozwany zrzekł ſię wſzelkiey Sukceſſyi Oyczyſtey, przez tranzakcyą z Oycem ſwoim zawartą 1777. 22. Auguſti *Nro 1mo* toż ſamo przez powtórną 1783. 27. Marca *Nro 2do* y kontentował ſię za całą Sukceſſyą 2000. talarów, na

które

które wziął iuż 400. talarów, y rezerwował ſobie reſztę 1600. talarów iak ſię położyła rezerwacya roku 1783. *Nro 11mo.*

J dla tego Oyciec uczynił teſtament roku 1781. 21 Marca *Nro 7mo.* Zapiſuiąc całą ſwoią fortunę dzieciom powtornego małżeńſtwa.

Gdy więc tak ieſt in facto, zachodzi przeto Kweſtya prawna, ieżeli Regencya mogła zaczynać in illiquidis ab executione, y wydawać mandat na Kompoſſeſſyą, który wydała 18. Auguſti 1784. *Nro 26to.*

Pewną w prawdzie ieſt rzeczą, że Regencya ma rząd, y Sąd w czaſie niebytności Xiążęcia, juxta formulam regiminis *Nro 4to.* fol: 129. in verbis.

Principem ſi abeſſe à Ducatu, vel minorennem, aut infirmum eſſe, vel etiam mori contigerit, præfati Conſiliarij, Jurisdictionem & Judicia exercebunt =

Ale ta Regencya ma Sąd per viam appellationis, iak mowi taż formula regiminis §. 9. fol: 130. in verbis =

„ Ab hoc autem Judicio Capitaneorum, appellationes ad judicium „ Principis aulicum ſupra nominatorum conſiliariorum interponantur =

Bo Każda ſprawa powinna w przod bydź in prima inſtantia, iak uczy taż formula regiminis §. 8. Nro 129. in verbis =

„ Hi autem Capitanei Majores quatuor, ſingulis Nobilibus & ignobilibus in Diſtrictibus, quorum Juriſdictio illis attribuetur, in cauſis pri„ mæ inſtantiæ, adhibitis aſſeſſoribus, quos habere poterint, jus dicent „

Z kąd więc Regencyi przyſzło do wydawania takowego Mandatu na Kompoſſeſſyą, kiedy Sprawa do niey per appellationem nie przyſzła, która po tey Kompoſſeſſyi w iſtotnym intereſsie intentowana przez pozwanego do ordynaryinego Sędziego, iakoż tak względem teſtamentu, iak y względem legati, zawiſła w pierwſzey inſtancyi Selburſkiey in terminis probatoriis & reprobatoriis, iak ſię położyły Dekreta, ſub diebus 15. & 18. Septembris 1787. *Nro 9no,* & 10. a tym bardziey, iak mógł takowy Mandat wychodzić na Kompoſſeſſyą, bez poznania Sprawy, wſzakże formula regiminis *Nro 12mo* fol: 130. wyraźnie nakazuie, iż nikt z dobr ſwych ogałacany bydź niemoże, bez rozpoznania ſprawy in verbis.

„ Nemo omnium ſivè Nobilium, ſivè incolarum, bonis ſuis, ſine le„ gitima cognitione & judicio privetur =

J tylko in liquidis proceſs exekutoryalny bydź może, iak mowi taż ſama formula regiminis fol: 137. *Nro 45.* in verbis =

„ Inſtrumenta liquida, & quarentigiata, quæ in Judicio facta „ ſunt, ut ſunt opignorationes rerum immobilium, aut debita, „ coram Judicio contracta, prævia una monitione debitoris, para„ tam executionem merebuntur. =

Toż mówi decyzya Kommiſſarſka 1642 *Nro* 12 in verbis =

„ Wſzyſtkie rzeczy, które wymagaią rozeznania Sędziego, „ y należą do pierwſzey Inſtancyi, nie powinny bydź ciągnione „ do Kancellaryi, ani dareinemi mandatami, lub areſztami, Szla„ chta nie ma bydź ciążona, chyba w oczywiſtych, y czyſtych „ długach, które wymagaią gotowey exekucyi. =

Toż mowi decyzya Kommiſſarſka 1684. Nro: 3tio. fol: 271 in verbis.

„ Ponieważ w Konſtytucyi Kraiowey chwalebnie obwarowa„ no, że na wyraźne y iasne Dokumenta, które są przed Sądem ze„ znane, iakoto zaſtawy na dobrach, albo sądownie uczyniony zapis, „ gotowa exekucya dać ſię powinna, po iednym wprzod monitoryal-

„ nym Liście debitora, więc ſtanowiemy, żeby na żądanie kredytora,
„ to monitorium bez zwłoki było wydane, á ieżeliby debitor po ſze-
„ ściu tygodniach á tempore inſinuáti monitorii, niemiałby co do Kon-
„ tradykcyi, w tenczas ma wyść Mandatum executoriale na dalſze żą-
„ danie kredytora, y przeciwko temu żaden Mandat executionem
„ retardans, niema bydź wydawány.

Toż mówi decyzya Kommiſsiarſka 1727. fol: 355. Nro: 4to in verbis

„ Quemadmodum juxta formulam regiminis, in omnibus punc-
„ tis reservatam et Præcipiue juxta hos paragraphos, quod nemo-
„ sivé nobilium, sive incolarum, sine legitima cognitione, et judi-
„ cio privetur.

Toż nakoniec znayduie ſię y w decyzyi Kommiſsarſkiey 1717. Nro: 2do fol: 300. in verbis.

„ Pro secundo Generosa nobilitas gravatam se eſse quæreba-
„ tur, quód licet ex formula regiminis §. 12. quód nemo omnium
„ nobilium sivé ignobilium, sine legitima cognitione, et judicio
privandus.

A chociaż ta decyzya Kommiſsarſka 1717. zachowała proces-sum executivum, ale to tylko w długach czyſtych, iak legatur Nro: 13. fol: 320. in verbis.

„ Proceſsum executivum secundum ſtatuta, ex quovis inſtru-
„ mento liquido, et gvarentigiato, locum habentem, per omnia, et in
„ omnibus cum toto suo effectu, prout in legibus Provinciæ con-
„ scriptus, et sancitus eſt, conſervamus.

J Urodzeni Konſyliarze naywyżſi, obowiązali ſię przez kompo-zycyą między ſobą, a ſtanem Szlacheckim, Roku 1717. Nro: 5to. fol: 329. zawartą, innych ſpraw ex crudo nie ſądzić, iak tylko ó zbiegłych poddanych Nro: 27. ſprawy Kościelne Nro: 28. y o po-datki z Haków Szlacheckich, y Xiążęcych Nro: 32. a inne wſzy-ſtkie Sprawy ad forum fori odſyłać Nro: 5. fol: 329.

Iakimże więc ſpoſobem UU. Konsyliarze mogli wydawać Mandat, na Kompoſseſsyą favore Urodzonego Pozwanego, kiedy tenże Pozwany nie ma Prawa do Subſtancyi ruchomey y nieru-chomey, która przez Teſtament Oyca iego Roku 1781. 21. Martij Nro: 7. należy dzieciom powtornego Małżeńſtwa, kiedy ſię zrzekł wſzelkiey Sukceſsyi 1777 22. Auguſti Nro: 1. y powtórnie 1782. 3. Julij Nro: 3. kiedy akceptował te zrzecenia ſię, za które mu 2000. Talarow albertynów wyznaczone były, y wziąwſzy na nie 400 Talarów albertynów, rezerwował ſobie reſzte 1600. Talarów iak videatur reservatio 1783. Die 14. Novembris Nro: 11.

Wſzakże pretenſya ó kompoſseſsyą nie ieſt res liquida, nie ieſt gvarentigiata, nie ieſt zapis przed ſądem uczyniony, możnaż więc było wydawać Mandat, na taką pretenſyą illiqidam, przeciw któ-rey zachodzą tranzakcye Pozwanego, y teſtament Oyca.

Wſzak to wſzyſtko, ieżeli ſię temi tranzakcyami, czuie bydz Urodzony pozwany pokrzywdzonym, potrzebuie Sędziego roze-znania, iakoż to ieſt pod ſądem, in terminis probatoriis, et repro-batoriis, na co ſię położyły Dekreta sub nris 9, et 10.

Wſzakże z iedney ſtrony ſą tranzakcye, y maiące za ſobą po-

wagę

wagę Prawa, y teſtament dzieci zachować powinny, kiedy ieſt cały ręką Oyca piſany, á y tak ważny, choć tylko będzie przez Oyca podpiſany, byle bybył takoż podpiſany przez dwóch świadków iak videatur formula regiminis fol: 143. Nro: 162. in verbis.

„ Teſtamentum patris inter liberos conditum et manu patris „ integre scriptum, servandum erit.

„ Numero 163. si integre scriptum non sit, sed manu suá, ac „ duórum teſtium subscriptum, et subsignatum, æque rhatum erit.

„ Numero 164. Teſtamenta omnia prolegitimis habenda sunt, „ si a duóbus teſtibus subscripta fuerint, sive nuucupativa sint, et „ á teſtatore sanæ mentis dictata, et prolata, sivè scripta fuèrint.

„ Numero 165. Teſtamenta actis pubicis caſtrenſibus in- „ ſinuàta à Teſtatore, etiam ſine teſtibus pro firmis ſunt habenda.

Czyliż więc wolno było Kancellaryi Regencyi wydawać mandaty exekutoryalne, na kompoſeſsyą Dóbr Schödern, y Néuborn, kiedy te komu innemu przez teſtament ią zapiſane, to ieſt dieciom powtornego Małżeńſtwa, a ieſt że to debitum liquidum, w ktòrym ſzczegulnie, takie mandaty wydawać można, a czyliż raczey, gdy z iedney ſtrony zachodzi teſtament, a z drugiey zachodzi, przeciw niemu manifeſt, nie zachodziſż więc poznanie Sędziego, w ktorym przypadku, nie mandat exekutoryalny wychodzić powinien, ale ſprawa ordynaryinym proceſsem toczona bydź ma, tak iak ſię iuż toczy, y zawiſła in terminis probatoriis & reprobatoriis.

Daley zachodzą dwa zrzeczeniaſię ſukceſsyi Oyczyſtey, przez Pozwanego, ktore maią po ſobie powagę Prawa, iż wzruſzane być niemogą, iak legatur formula regiminis, 1617. *Fol*: 141. *Nro* 122. in verbis.

„ Pacta ac tranſactiones omnes, modo non ſint turpes, & il- „ licitæ, àùt fràùdulentæ, vel dolo, vi, metuvè extortæ per omnia „ ſerventur, ex quibus etiam nudis promiſsionibus; & pactis, „ adverſus violatorem pactorum, promiſsionum, actio & exceptio „ dari debet, ad id, qùod intereſt, pactis non ſatisfactum fuiſse.

A Kancellarya Regencyi zamiaſt trzymania tranzakcyi, bez poznania ichże, zaraz one kaſsuie tym ſamym, kiedy kompoſsesſsyi pozwala, y mandat na ten koniec wydaie.

Wprawdzie taż ſama formula regiminis dozwala pacta non ſervare, kiedy ſą mocą in conſtantem virum cadente, co Sędzia zważyć powinien, wymuſzone, iak legatur fol: 142. *Nro* 139. in verbis.

„ Quòdſi etiam dolo, àùt metu, ad contraendum inducti „ ſumus, qùòdcunque inde geſtum, perfectumque eſt, iudex „ rhatum non habebit, modo revera dolus, vis item, & metus ta- „ lis interceſserit, qui in conſtantem quoque virum cadere poſsit, „ idque partim arbitrio iudicis, ex rerum cirumſtantiis rem per- „ pendentis, àut conſcientia metum ac vim paſsi comprobandum „ erit. „

Pozwala także, kiedy kto ieſt læſus ultra dimium iuſti, byle kto czynił w Roku, y ſześciu tygodniach, iak videatur taż formula regiminis *Fol*: 140. *Nro* 102.

Lez gdzież tu Ur. Pozwany wyprobował dolum, metum in conſtantem virum cadentem, albo læſionem ultra dimidium iuſti, wſzak y owſzem w rezerwacyi 1783. 14. Novem; *Nro* 11mo zachowuie ſobie prawo do 1600. talarow, które z tranzakcyi między nim, a Oycem zawartey, za przyſzłą ſukceſsyą Oycowſką wypływaią, y wreſce mu ſię należą, y te gdyby był o nie rekwirował, zapłaciłyby mu małoletnie dzieci, ale tak akceptuiąc tranzakcye, a drugi raz mówiąc, że ieſt przez nie w ſukceſsyi ſkrzywdzonym, to te mówienie wypada, na kognicyą Sędziego, y na ordynaryiny proceſs, ale nie na proceſs exekutoryalny, od którego w tey kompoſseſsyi zaczęto, należało przeto nakazać pozwanemu ordynaryinym proceſsem dochodzić rozwiązania tranzakcyi, y teſtamentu Oycowſkiego, ale nie od exekucyi zaczynać, bo to zabroniono prawem Kurlandzkim in verbis.. =

„ Nemo omnium ſive nobilium, ſivè incolarum, bonis ſuis „ ſine legitima cognitione & judicio privetur.

Y naturalnie mówiąc, iak to można ſtoſować proceſs exekutoryalny in liquidis, do ſprawy teraznieyſzey, w którey zachodzi rozeznanie tranzakcyi pozwanego, y teſtamentu Oycowſkiego.

Gdyby bowiem pozwany czynił o exekucyą względem 1600. talarow, iako reſztuiących z 2000. talarow umówionych między ſobą a Oycem, miałby Prawo do exekucyi, bo to ieſt res liquida, którą rem liquidam rezerwował ſobie w Manifeście Roku 1783. dnia 14. Miesiąca Liſtopada, *Nro.* 11*mo.*

Lecz nadciągać Prawa ad liquida ſtanowionego, do kompoſseſsyi dziedzictwem prædiorum Schoedern, & Neuborn, przeciw teſtamentowi Oycowſkiemu, y własnym Tranſakcyom, ieſt rzecz iaſna, że ſię to niezgodzi z Prawem, bo to ieſt przeciwko pozwanemu, y dopiero ma bydź rozpoznanie Sądowe, czy ſię maią utrzymać alboli nie, bo tranzakcye pozwanego, y teſtament Oycowſki, ſą liquida, a Manifeſt pozwanego przeciw nim, ieſt rzecz illiquida. Na cóż ſię więc zda zażywać Prawa de liquidis, ad illiquida, y przemocnie ciſnąc małoletnie dzieci, za któremi ſą y Prawa ſpecyalne, to ieſt teſtament, y tranzakcye, y publiczne, to ieſt formula Reginiinis, która mówi nemo omnium ſivè „ Nobilium, ſivè incolarum bonis ſuis ſine legitima cognitione „ & Judicio privetur.

A w tym przytacza ſię ieſzcze, y to, że, ten Mandat, na Kompoſseſsyą zapadł, w ten czas, kiedy małoletnie dzieci niemiały Opiekunow, iak ſię in ſtatu cauſæ dowiodło, że kommunikacya nawet niedozwolona Memoryału Urodzonego Pozwanego o Kompoſseſsyą, możnaż mówić, czy ieſt zachowano przynaymniey cokolwiek prawności y ſprawiedliwości, wſzakże nie, bo dzieci ani czynić, ani cierpieć bez Opiekunow niemogą, a kommunikacya każdemu dozwolona bydź powinna, boć to ſamo prawo natury ſkazuie, że nikt niewyſłuchany, y bezbronny karany bydź niemoże.

A tak wyjuſtyfikowawſzy nieprawność y nieſprawiedliwość naypierwſzego Mandatu na kompoſseſsyą, 18. Auguſti 1784.

Nro

Nro. 16. tym ſamym upadaią akty exekutoryalne, pierwſzy in Schoedern 7*ma*, drugi in Neúborn 14*ta*. obydwa Menſis Octobris 1784. odprawione, z ukaraniem na expenſach prawnych małoletnich dzieci, na talarow 1135. ſzoſtakow 24.

Prócz bowiem tego, co ſię wyżey donioſło, iż te akty exekutoryalne ſą nullitatis, kiedy ich conſtitutorium to ieſt Mandat, 18. Auguſti 1784. ieſt aż nadto nullitatis, wydany od niemaiących mocy, y w ſprawie prawney, y kontrowertowaney, bo nie in re liquida, y bez kommunikacyi ſuppliki, a nawet po odmowieniu tey kommunikacyi, y w tenczas kiedy dzieci niemiały Opiekunow

Pokazuie ſię ieſzcze, z tychże aktow exekutoryalnych, nieſłuſzność ich

Albowiem matka tych dzieci, ażeby niebyły niſzczone też dzieci przez expenſa prawne, ofiarowała dobrowolnie Kompoſſeſſyą Urodzonemu Pozwanemu, niemiłoſierny iednak Sędzia nieprzypuścił tey dobrowolney ofiary, podał tę Kompoſſeſſyą z przyſądzeniem expens prawnych, na te dwa Akty exekutoryalne tey Kompoſſeſſyi, talarow Albertynow 1135. Szoſtakow 24. ktore muſiały dzieci Pozwanemu zapłacić na S. Jan 1787. iako y oſobne Złote 100. Albert in gradu appellationis przyſądzone.

Regencya takoż in gradu appellationis, chociaż to ſobie miała explikowano, wyraziła iednak w tey rezolucyi, że ofiarowanie Kompoſſeſſyi, niebyło od appelluiącey, to ieſt matki dzieci, albo od opiekunow, albo z rozkazu ich, nec cum cautione de rato, ale ſzczegulnie od męża.

Lecz odpowiada ſię na to, iż Matki tam niebyło, y gdyby była, to mąż za nią mowił, y ważnieyſza mowa zawſze bywa męſzczyzny, niż niewiaſty, ktora ſama ieſt pod władzą męża, y tymci lepiey, y beſpieczniey było dla Pozwanego, że mąż mowił, boby dotrzymał, niż niewiaſta ktora mogłaby wczaſie niedotrzymać, exkuzuiąc ſię, że to bez wiedzy męża powiedziała.

Ani też w tym radzić ſię należało opiekunow, ktorych w tenczas żadnych niebyło, bo Uro: Schlippenbach, y Fóélckierſamb, Stanąwſzy 7go octobris 1784. *Nro 22do.* powiedzieli, że nieakceptuią opieki, iakoż po tey exekucyi 14. Decembris 1784. *nro 25to.* od niey przez Regencyą. uwolnionemi zoſtali, y tylko ſzczegulnie ſtanęli, ażeby przez ſwoią aſſyſtencyą kwaliſikowali Akt exekutoryalny in Schoêdern. bo in Neúborn niebyli, y właśnie ſtanęli nie dla obrony dzieci, ale ażeby dogodzić Pozwanemu, pozwalaiąc exekucyi mandatu Regencyi, ktoren przeciw Prawu wyſzły, uciążył aż nad to ſieroty.

Lecz pominąwſzy te ſubtylizacye, zważyć, należy, czy oyczym ſtanąwſzy przed Sędzią exekutoryalnym, dobrze oświadczył na rzecz małoletnich dzieci, alboli nie?

Wſzakże dobrze, bo chciał ochronić tym dzieciom 1135. Talarow Szoſtakow 24. a ktore, nieakceptuiąc propozycyi oyczyma, wſkazane ſą do zapłacenia przez małoletnie dzieci.

Gdyby to przez tę propozycyą, oyczym chciał uiąć Pozwanemu, a ſobie przyſporzyć, a dzieci żeby to zapłaciły, toć w takim przypadku bliżſzyby był Pozwany do korzyſtania, lecz gdy oyczym naymnieyſzego ſzeląga, w tym nieprofituiąc od dzieci, ſzczegulnie z litości oświadczył, tę propozycyą, toć ią należało przyiąć, bo to dążyło na dobro małoletnich dzieci, a gdy ta nieprzyięta propozycya, pokazało ſię przeto ex effectu, że ułożona kalkulacya, aby przez expenſa prawne

iterum,atque iterum kalkulowane,wynifczyć dzieci, y z fortuny ich wykalkulować, co ſię y z powtorney Kategoryi legati 2233. ⅓ Talarow Albertynow a z expenſami & uſuris do Talarow 4375. nadroſłych, iaśniey pokaże.

Pewną ieſt rzeczą że Dziad Pozwanego roku 1758. 6ta martij *nro 3tio*, zapiſał Pozwanemu 5000. Talarow Albertynow, a in caſu ſterilitatis panien a Plettenberg, 1000. talarow Albertynow, o ktore ſię upominał oyciec pozwanego odſyna leguiącego, y chciał proceſſem exekutoryalnym odebrać, te 5000. Talarow Albertynow, ale Regencya Roku 1763. 30. novembris *Nro 4to*. niedozwoliła exekucyi, lecz odeſłała ad forum fori, ex quo zachodziła kognicya tego legatum, y dla tego oyciec pozwanego, unikaiąc ciągłego Prawa, muſiał ſię zgodzić, z Urodzonym a Plettenberg, Synem leguiącego 1765. 4ta maij *Nro 5to*. Kontentuiąc ſię za całe legatum Summą talarow 2233.

Ale ta ſumma zapłacona matce pozwanego, y tenże pozwany, tey pretenſyi zrzekłſię na rzecz oyca, iak świadczy tranzakcya z pozwanym zawarta 22. Auguſti 1777. *Nro 1mo*.

A na reście oddane mu ſą papiery do windikacyi legatum Plettenborgowſkiego, iak legatur Kwit 1782. die 4ta Junii *Nro 6to*.

Y tenże pozwany rezerwował ſobie ſzczegulnie roku 1783. 14. Novembris *Nro 11mo* reſztuiące 1600. talarow z 2000. talarow roku 1777. 22. Auguſti *Nro 1mo* za wſzyſtkie pretenſye, (między ktoremi y legatum Plettenbergowſkiego znayduie ſię) przez oyca ſobie zapiſanych.

Y na koniec o te legatum ſprawa wiſi w Sądzie Selburſkim, in terminis probatoriis, & reprobatoriis, o ktore naſtępnie pozwał małotnie Dzieci, Pozwany, legatur *Nro 6to*.

Jakże więc mogł wypadać mandat Regencyi na zapłacenie 2233⅓. talarow, pod dniem 18. Februarii 1786. *Nro. 30mo*.

Kiedy rzecz ieſt illiquida, ieſt in controverſo, rzecz ieſt pod ſądem Selburſkim, y ſprawa ta zawiſła in terminis probatoriis, & reprobatoriis o ktorą, wyexekwowawſzy ſwoie, naſtępnie pozwał.

Jle że Pozwany żądał u Regencyi nie tych 2233. talarow, ale 6000. talarow, iako legatum przez dziada ſobie zapiſanego.

Y Regencya takie w przod wydała monitorium przeciw matce tych dzieci, na zapłacenie tych 6000. talarow, y memoryały z iedney ſtrony od Uro: pozwanego były podawane, o zapłacenie 6000. talarow, a z drugiey ſtrony od Matki tych dzieci, ieden 1785. 12. maii *nro 28vo* drugi 30. novembris 1785. *Nro 29no*. były podane, że o tę pretenſyą powinna poyść ſprawa ad forum fori, a wſzelako Kancellarya Regencyi wydała mandat, 1786. 18. februarii *Nro 30mo*. na zapłacenie 2233. ⅓ talarow.

A mogłże takowy mandat wychodzić contra formulam regiminis, 1617. decyzyom Kommiſſarſkim 1642. 1684. 1717. 1727. wyżey przywiedzionym, kiedy to wſzyſtko zależało od poznania Sądu, wſzakże niemogł, bo to ieſt res illiquida, potrzebu ąca rozpoznania ſędziego, iakoż ſam to pozwany poznał, kiedy naſtępnie pozwał, y rozpoznaie to Sędzia Selburſki, więc gdy takowy mandat wyſzedł, zgrzeſzono contra formulam regiminis, ktora mowi —

„ Nemo omnium, ſivè nobilium ſive incolarum, bonis ſuis, ſine legiti-
„ tima cognitione, & judicio privetur.

A tym bardziey, iak nieznośnie ſkrzywdzone te Dzieci, kiedy Sędzia exekutoryalny, zamiaſt tey Summy 2233. ⅓ talarow, przez ſwoy Akt exekutoryalny 24. maii 1786. *Nro 32do* przyznał Summę 4375. talarow, która dwòynaſób przenoſi ſummę 2233. ⅓ talarow, wywyżſzaiąc ią do takiego quantum, za pretendowane prowizye, y expenſa, na ten Akt ſwòy exekutoryalny łożone.

Lecz

Lecz czyliż można było rachować, ieszcze prowizye, kiedy sam Kapitał nie był pewnym y czystym.

A tym bardziey rachować expens, na ten Akt exekutoryalny, kiedy go uprzedzaiąc (a to dla uniknienia expens na niego, ktore na dzieci włożone bydź miały, iakoż y są przez rzeczony Akt, exekutoryalny) biedna matka, podała dwa memoryały do Regencyi, ieden pod dniem 27. miesiąca marca, roku 1786. oświadczaiąc w nim, iż chociaż nieakceptuie mandatu Regencyi na zapłacenie 2233. $\frac{1}{3}$ talarów roku 1786. 18. Februarii *nro 3omo.* wydanego, bo niechce w tym preiudykować, prawom dzieci swoich, wszelako ulegaiąc przemocy, a niechcąc zniszczenia swoich dzieci, przez expens na Akt exekutoryalny łożyć się maiącą, ofiarowała dobrowolnie, tyle z Dobr Schoédern, ileby wynosiła prowizya od rzeczoney Summy, y upraszała Regencyi, ażeby nakazała tey ofiary akceptacyą Urodzonemu Pozwanemu, legatur *Nro 31mo.*

A niedoczekawszy się rezolucyi na tę Supplikę, podała drugą 11. maij 1786. referuiąc się do pierwszey w wyrazach swoich, y prosząc dla uniknienia expens prawnych, ażeby taż Regencya insynuowała Podsędkowi, nie exekucyą rzeczonego mandatu, ale nakaz, aby pozwany, bez processu wziął w possessyą z dobr Schoédorn tyle, ile wynosi prowizya od talarow albertynow 2233. $\frac{1}{3}$ leg: *Nro 31mo.*

Lecz y na tę powtorną Supplikę żadney od Regencyi nieodebrała rezolucyi, ktorą należało się dać, bo szło o małoletnie dzieci, a mianowicie, że rzeczy słuszney żądała matka, co bardziey Regencya czuć to była powinna, ktora iest w Xięstwie Kurlandyi naywyższą Opiekunką sierot, a opiekunom zawsze należy czuć o dobro sierot, nie zaś wymyślać sposoby, iakby wyzuć z fortuny, tak iak w teraźnieyszym przypadku, wszystkich użyto sposobow na zniszczenie małoletnich dzieci, co ieszcze y trzeci sposob pod wymyślnym tytułem Judicij arendæ iaśniey pokaże.

Wyżey się in statu causæ dowiodło, że Urodzonemu Pozwanemu z dwóch powodów (raz że wziął siodmą część dobr Schoédern, mocą mandatu na Kompossessyą wydanego, drugi raz mocą mandatu, y Aktu exekutoryalnego, wziął część Dobr Schoédern, zamiast summy 2233. $\frac{1}{3}$ talarów, w summie talarów 4375.) ubyła Summa 370. talarow od pierwiastkowey summy 1300. talarow, za ktorą oyczym małolatnich dzieci od opiekunow arędował Schoédern a tey arędy ustąpił Pozwanemu y tenże Pozwany zniżył teraz prowent per Judicium arendæ do Talar. Albert 930.

Powinienby mieć Pozwany obligacyą oyczymowi dzieci, że mu ustąpił arędy, a pretensyi żadney nieformować, z powodu z mnieyszenia prowentu arędownego, ba sam sobie to z mnieyszenie uczynił, a ktore z mnieyszenie iest pod sądem czy iest ważne alboli nie, kiedy iest pod sądem, y mandat na Kompossessyą, y mandat na zapłacenie Tal: Albert 2233. $\frac{1}{3}$. a wywyższonych przez Sędziego Exekutoryalnego do Tal. Albert. 4375. y o powrócenie Tal. Albert. 135. Szostakow 24. za expensa prawne na Kompessessyą, Dobr Schoédern, y Neuborn, ktore małoletnie dzieci, przemocnie uciśnione na S. Jan roku 1787. Pozwanemu zapłacić musiały.

A y tu ieszcze niekoniec tey expensy, ktora niemogła nigdy kosztować tyle, bo na exekucyątych talarów 1154. Szostakow 10. gdy nie będą zapłacone na S. Jan roku bieżącego 1788. bo dzieci nie są w stanie zapłacenia, znowu ziedzie Sędzia exekutoryalny, y znowu przysądzi expens na exekucyą, y tak per infinitum ustawicznie przysądzane będą expensa na exekucyą, bo małoletnie dzieci nie maią gotowych pieniędzy,

na zapłacenie tych expens exekutoryalnych, więc będzie co raz Sędzia exekutoryalny umnieyszał prowent arędowny dobr Schoédern, a zato Judicium arendæ znowu będzie przyśądzał expensa, zgoła przez te wymyślne subtylizacye, y dystynkcye, przyidzie na to: że Dobra Schoédern przepadną, y day Boże, żeby dobrom Neuborn w tych expensach niedostało się, na co bacznie Uro: Pozwany przez te expensa, y subtelne dystynkcye zdaleka zakrawa.

Nie iestże to więc sposob myślenia widocznie krzywdzący małoletnie dzieci, czyliż nie dąży na wyniszczenie z gruntu tychże dzieci, z dobr Schoédern y Neuborn, lecz chęć ogołocenia ich z tych dobr, ieszcze nie ma granicy na tym, zapędził się Pozwany, y do odebrania im ruchomości przez zyskane trzy rezolucye Regencyi, pierwszą 1786. 15. februarij *Nro* 34. drugą 1787. 3. Aprilis *Nro.* 35. trzecią 1787. 28. Julii *Nro* 36.

Ktore, a mianowicie ostatnia zamyka to w sobie, żeby ie zawieść gdzie będzie żądał pozwany na aukcyą, y wytrąciwszy expens oddać resztę, ceu debitum liquidum Pozwanemu, y cum expensis ex illatis matki.

Wyżey się dowiodło in statu causæ, że Oyciec z Pozwanym transegit za wszelką Sukcessyą, kontentuiąc Pozwanego 2000. Talarow, iak videatur tranzakcya, 1777. 22. Augusti *Nro* 1*mo.* y powtorna 1782. 3. Julii *Nro* 2*do.* y akceptował tę tranzakcyą pozwany, kiedy na nie wziął 400. Talarow, y tylko sobie rezerwował resztę 1600. Talarow, iak videatur reservatio 1783. 14. Novembris *Nro* 11*mo.*

Y dla tego Oyciec Pozwanego, uspokoiony z nim, a maiąc wolność, z prawa Kurlandzkiego rozrządzenia swą fortuną przez testament, zostawił ią dzieciom powtornego małżeństwa, tak ruchomą, iak y nieruchomą, specyfikowawszy nawet; co ktoremu z dzieci z ruchomości leguie, legatur ten Testament, 21. Martii 2781, *Nro* 7*mo* & litera a post *Nm.* 7*m.*

Coż więc należało do Kancellaryi Regencyi wydawsć trzy rezolucye, na sprzedanie mobiliów, kiedy te dysponowane są in specifico dla dzieci z powtórnego małżeństwa.

W przwdzie formula Regiminis 1617. rozkazuie mobilia małoletnich przedać fol: 139. *Nro* 72. in verbis =

„ Tutores res pupillorum suorum, quæ servando, servari non possunt „ distrahere, & quotannis rationes suas conferre tenebuntur.

Ale to tylko w przypadku, kiedy mobilia nie są dysponowane, zaś w przypadku teraznieyszym nakazywać te mobilia przedać, nienależało do Regencyi, bo nie iest res liquida.

Bo te mobilia nie są pozwanego, ani on iest pupillus, dla ktorego mogły by bydź przedane, aby chowaiąc ie, niezepsuły się, lubo matka, iako Opiekunka, te, ktore chowane bydź nie mogą, bez zepsucia się, ofiarowała przedać, ale nie na instancyą Pozwanego.

Bo do nich prawa nie ma, y dopiero mieć może, iak się sprawa skończy, ktora iest in terminis probatoriis, & reprobatoriis, o ważność testamentu, iak doctum z Dekretu Sędziego Selburskiego 18. Septem: roku 1787. *Nro* 10*mo.*

A ile kazać przedawać, te mobilia w ktorych ma też część swoią matka, służącą sobie podług Prawa, y tylko kazać to zostawić, co wniosła do męża, wszakże to iuż rzecz nie iest pupilarna, legatur *Nro* 36*to.*

Jle znowu kazać wieść te rzeczy na aukcyą, dokądby chciał pozwany, ostrzedz mu expensa na te aukcyą y przewozkę, a wytrąciwszy takie expensa, reszte kazać odd ć pozwanemu ceu liquidum debitum.

A nuż pozwany pod pozorem lepszego spieniężenia tych mobiliów,

każe

każe ie wieść w nayodleglevſzé kraie, a możnaż mu expenſa, wracać, z tak improwizyonalney rezolucyi.

A możnaz było rozkazywać reſzte po wytrąceniu expens, kazać Pozwanemu oddać, ceu liquidum debitum, kiedy on do tego nic nie ma, bo ma za ſwoie, to ieſt 2000. Talarow, zrzekł ſię wſzyſtkiego, y Oyciec tym dyſponował, dla dzieci powtornego małżeńſtwa, y ieżeli co ma mieć z tych mobiliow, to należy od rozpoznania Sędziego Selburſkiego, pod ktorym ta zoſtaie Sprawa in terminis probatoriis & reprobatoriis.

Więc w tym wſzyſtkim poſtępuiąc Kancellarya Regencyi tak bezprawnie y abſolutnie, poſtąpiła w tym wſzyſtkim ſpoliativè, bo poſtąpiła bez rozpoznania pryncypalney ſprawy, ktora ieſt pod Sędzią Selburſkim, Sędzia bowiem poſtępuiący bez rozpoznania ſprawy, popełnia ſpolium, y ſkazuie drogę ſtronie do reſtytucyi ſiebie, poſtępuiąc bowiem bez rozpoznania Sprawy, nie ma bydź zważany iako Sędzia, ale iako prywatny, bo nikt bez rozpoznania iſtotney ſprawy, zwłaſności ſwoiey ogołocanym bydź niemoże. y nikt takiego Sędziego prywatnie, bo bez rozpoznania pryncypalney ſprawy poſtępuiącego, ſłuchać nie ieſt obowiązany, y każdy tak pokrzywdzony przez Sędziego bez rozpoznania ſprawy, ma prawo u wyżſzego Sędziego upomnieć ſię o reſtytucyą tego wſzyſtkiego, cokolwiek przez rezolucye niżſzego Sędziego bez rozpoznania ſprawy poſtępuiącego, zabrano mu ieſt, iak legatur z Prawa poſpolitego obſervatio Gailli 72. lib: 2. in verbis =

„ Non ſolùm privatus ſpolium committit, ſed etiam Judex, ſi abſque „canſæ cognitione procedat, parte alterâ non auditâ, immitendo ali„quem in bona controverſa, ad unius partis inſtantiam, vel auferendo ali„cui poſſeſſionem. Et talitèr ſpoliatus a judice, abſque cauſæ cognitio„ne procedente, antè omnia quoque reſtituendus eſt, perindè ac ſi à pri„vato ſpoliatus eſſet, nàm judex excedendo fines ſui officij, puta „procedendo, abſque cáúſæ cognitione in præjudicium alterius, priva„tus reputatur, adèò ut etiimpunè non parèatur, ſed licitè reſiſti poſſet, „quia tanquám privatus procedere dicitur, hinc eſt, quod judex injuria„rum conveniri poſſit, ſi extrà judicium alicui injuriam faciat; nec obſtat „regula, quod ſpoliatus authoritate judicis, non reſtituatur, item quod „juſtè poſſidere dicatur, qui autore prætore, poſſidet; quiá jura illa, & „regulæ procedunt, ſi cum cauſæ cognitione, judicialiter, parte altera de „cujus agitur præjudicio, citatâ. Ratio: quia cognoſcere, juris ordine non „ſervato, eſt jus alterius auferre. Prætereá, quod ingrediens poſſeſſio„nem, vigore ſententiæ, parte non auditâ, & abſque cognitione, & ſic nul„liter prolatæ, incidat, in pænam meminerint &c: ubi dicit, quod ſpolia„tus vigore ſententiæ nullæ, poſſeſſionem recuperandæ intentare, & „reſtitutionem petere poſſit, & authoritatem judicis non excuſare, etiam „ſi poſſeſſor injuſtus eſſet, cum nemini ſua poſſeſſio abſque cáúſæ cogni„tione auferenda, adèóque prædo in ea tuendus. Jmo nè authori„tate quidem Reſcripti Principis, licet occupare poſſeſſionem alterius, „alterâ parte non auditâ. quia hujuſmodi Reſcripta, intelliguntur eſſe ſub „& obreptitia, & generaliter Reſcripta Principis, itâ intelligenda ſunt, ut „nemini injuriam faciant; Intentio enim Principis talis eſſe præſumitur, „quàlis eſt Legum candor, & rationis naturalis integritas Amplia „hanc obſervationem, ut etiam procedat in judice, judicialiter juris or„dine ſervato, procedente, caſu quô notoriè de injuſtitia ſententiæ con„ſtet, ſimiliter ampliàtur in Judice, judicialiter ex defectu juriſdictionis „nulliter procedente, quià á tali judice juriſdictione carente ſpoliatus, „ante omnia debet reſtitui; Paria ètenim ſunt, ſententiam non eſſe latam,

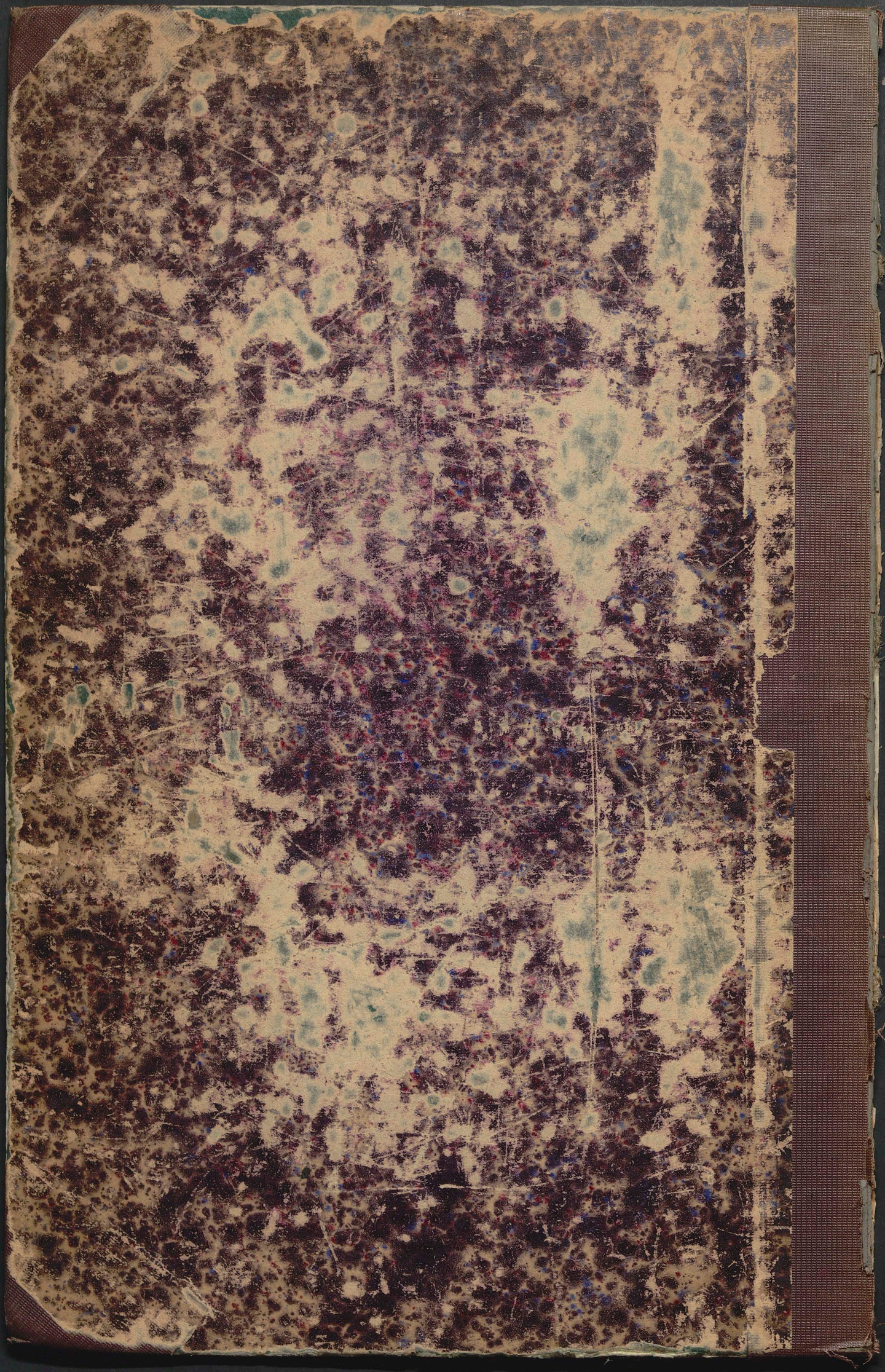
„vel á judice incompetente latam. Et ſi Judex defacto Parte alterâ, „non citatâ procedat, & auferat poſſeſſionem, debet ſpoliatus in conti- „nenti à ſuperiore dè facto, abſque citatione iterum reſtitui. Ubi dicit, „quod eà, quæ per judicem facta ſunt de facto, poſſunt etiam dè facto, „abſquè partis citatione revocari. Et ſicut judex fuit facilis in immit- „tendo, ità quoque debet eſſe facilis in extramittendo. Jtem ſi Judex „dedit tenutam parte non citata, debet hoc revocare ſine partis alterius „citatione, Bald: &c: ubi dicit quodſi judex fecit aliquàm executionem „dè facto, parte non citata, debet etiam alterâ parte non citata, eam re- „vocare, quia ſicut fuit facilis in concedendo, ità debet eſſe facilis in re- „vocando, ⁊

Tu więc ieſt iſtotny przypadek w ſprawie teraźnieyſzey, bo dzieci do Regencyi pozywane nie były, bo naypierwſzy mandat na kompoſſeſſyą wyſzedł bez ich obrony, y bez wyſłuchania ich, gdy im nawet kommunikacya memoryału Uro: pozwanego na prożbę ich matki żądana odmowioną zoſtała, gdy w ten czas ten mandat wyſzedł, kiędy dzieci opiekunow niemiały, gdy Regencya iednych uwalniała, a drugich naznaczała opiekunów, żaden iednak intereſu ſierot niepodiął ſię, gdy wſzyſtkie Akta ponaſtępowały, bez kognicyi Sędziego, ktore ieſzcze zawiſły in terminis probatoriis & reprobatoriis u Sędziego Selburſkiego, gdy rzecz nie ieſt liquida, a przeto od exekucyi zaczynać nienależało, gdy iſtotnie interes ten nienależał do Regencyi, bo niebyła res liquida, ktòra iako controverſa, ieſt pod rozpoznaniem, in terminis probatoriis Sędziego Selburſkiego, a tak gdy poſtąpiła ſpoliativè Regencya, Akta iey przeto wſzyſtkie ſą nullitatis, y niezważaiąc na te Akta ſpoliativa, y owſzem uchyliwſzy one, małoletnie dzieci powinny bydź powrócone do ſwoiey własności, z powrócieniem wybranych prowentow, y prowizyi, y expens wſzelkich ztąd wynikaiących, a Uro: Pozwany powinnien czekać końca ſpraw u Sędziego Selburſkiego, u ktorego te ſprawy wiſzą in terminis probatoriis & reprobatoriis.

O tey ſobie uczynienie ſprawiedliwości uciękaią do Tronu Waſzey Krolewſkiey Mosci Pana Naſzego Miłościwego, nędzne ſieroty, przemocą brata własnego, authoryzowaną przez nieprawne rezolucye Regencyi uciśnione, a w ktorey, zamiaſt dania ſobie wſparcia, znaleźli nieſłuſzne obarczenie. Wſzakże Waſza Krolewſka Mość Pan Naſz Miłościwy, ieſteś Naywyżſzym Sędzią, y Naywyżſzym Opiekunem, raczyſz więc podnieść uciśnione y wyzute z fortuny ſieroty, za ktoremi rzadkim przykładem z odległey Prowincyi, żadney w tym ſwoiey, lecz ſzczegulnie paſierbow ſwoich, niemaiąc korzyści, ſtawa oſobiście przed Tronem Waſzey Krolewſkiey Mości Pana Naſzego Miłościwego oyczym ich, Urodzony Fryderyk Alexander a Brüncken, tym przeto Nayiaśnieyſzy Panie raczyſz dać wſparcie. połączone z ſprawiedliwością bo:

Tibi derelictus eſt pauper, orphano, Tu eris adiutor.

Biblioteka Jagiellońska
stdr0027780

Procesa
według dawnego
prawa polskiego
i
Plakaty.

~~VIII~~
IX